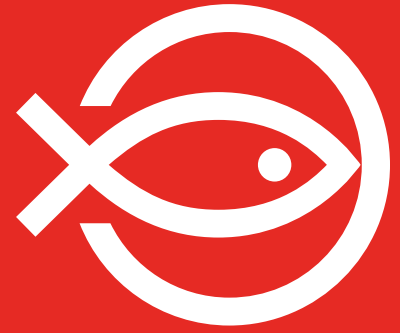

ÅRSRAPPORT 2023

FOLKEKIRKENS NØDHJÆLP
actalliance

Foto: Bethna Garcia

Rekordstor opbakning på over 1 milliard kroner til Folkekirkens Nødhjælp

I 2023 vågnede Folkekirkens Nødhjælp og resten af verden for alvor op til en ny geopolitisk virkelighed.

Forholdet mellem vesten og det globale syd er udfordret. Den koloniale arv og årtiers ulighed i samarbejdet har sat sine spor.

Vi skal navigere i lande, der vender sig mod Kina, Rusland og Indien, og som i FN's Sikkerhedsråd stemmer mod fordømmelser af Ruslands angrebskrig i Ukraine.

Ikke fordi alle landene nødvendigvis bakker op om krigen, men fordi de betragter det som et europæisk anliggende og ikke deres eget.

De nye geopolitiske toner afspejler sig også i den danske regerings nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi fra 2023, hvor et af de bærende principper i fremtiden skal være ligeværdige partnerskaber og alliancer med landene i syd.

Det flugter med Folkekirkens Nødhjælps globale strategi *Hope and action in an age of disruption 2023-2026* – med fokus netop på ligeværdige partnerskaber og lokalisering af indsatserne i det globale syd.

Det er vejen frem i en vanskelig verden, der i 2023 bød på et utal af kriser. Vi var til stede og hjalp gennem vores partnere, der kalder på handling og konkrete løsninger.

Det lykkedes at nå ud til flere mennesker end nogensinde før: 5 millioner mennesker fik direkte hjælp.

Det giver os håb. At vi sammen kan handle. Og der er masser af håb at hente i vores indsatser i verden og i vores danske aktiviteter.

I denne årsrapport for 2023 har vi lavet fire nedslag med højdepunkter fra vores arbejde fordelt på Folkekirkens Nødhjælps fire globale mål.

Vi redder liv: Vi hjalp tusindvis af fordrevne palæstinensere med husly, fødevarer, hygiejneartikler, kontanter, etc., og vi har politisk skubbet på i Danmark og internationalt for at få humanitær adgang, varig våbenhvile og forhandlinger om fred.

Vi bygger robuste samfund: I det nordlige Uganda hjalp vi nogle af de 1,5 millioner flygtninge og deres værtssamfund med at skabe bæredygtig fødevarereproduktion med dyrkning af søde kartofler, forarbejdning og adgang til markedet. Det skete i tæt samarbejde med lokale partnere, landbrugsorganisationer, virksomheder og fødevarereimportører.

Vi bekæmper ekstrem ulighed: Folkekirkens Nødhjælps globale fortalerarbejde om klima kulminerede med den længe ventede og historiske aftale om erstatning for tab-og-skade på klimatopmødet COP28 i Dubai. Vi har i 16 år skubbet på politisk for realiseringen af fonden for klimaerstatning til verdens fattigste.

Vi skaber engagement: Vi arrangerede i samarbejde med Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, Danske Kirkers Råd og Vor Frue Kirke i København en gudstjeneste og lystænding for fred i verden. Anledningen var Gaza, men budskabet om fred var rettet mod konflikter i hele verden. Og håbet for fred blev talt frem af præster, politikere og personer med forskellige religiøse udgangspunkter.

Det – og meget andet – var muligt takket være vores partnere i det globale syd og en historisk stor opbakning fra danske og internationale donorer på over en 1 mia. kr. Takket være stærke partnerskaber med danske fonde, virksomheder og ikke mindst vores folkelige og kirkelige bagland, der utrætteligt arbejder for en bedre verden ved at skabe engagement og synlighed omkring vores virke. I år med rekordomsætning i både genbrugs- og Wefood-butikker.

Jonas Nøddekær, konstitueret generalsekretær, april 2024

HØJDEPUNKTER I TAL	6
VI REDDER LIV	
Nødhjælpere på flugt hjalp mennesker i nød	10
VI OPBYGGER ROBUSTE SAMFUND	
Sjældent set succeshistorie bagt på søde kartofler	14
VI BEKÆMPER EKSTREM ULIGHED	
16 års kamp for klimaerstatning kulminerede på COP28	19
VI SKABER ENGAGEMENT	
1.000 gæster til gudstjeneste for fred i Vor Frue Kirke omkranset af lyshav	26
SAMFUNDSANSVAR	30
PÅTEGNINGER	33
ÅRSREGNSKAB 2023	37

Forside: KONTANT NØDHJÆLP HOLDER SULTEN FRA DØREN. 24-årige Mary Simon Aban blev fordrevet fra sit hjem efter voldsomme oversvømmelser i Sydsudan. Hjemme havde hun drevet et landbrug med geder, køer og afgrøder på marken. Vandet tog det hele, og hun og hendes fire børn flygtede til Kodok ved Nilens bred, hvor de slog sig ned sammen med tusindvis af andre internt fordrevne. Det var svært for Mary at få økonomien til at hænge sammen. Hver dag samlede hun brænde, som hun solgte og tjente lidt på, men det rakte ikke til at mætte familien. Med støtte fra Diakonie Katastrophenhilfe uddelte Folkekirkens Nødhjælp hver tredje måned et kontant beløb på 350 kr. til Mary og andre udsatte fordrevne familier. / Foto: Victoria Mørck Madsen

Organisationsoplysninger: **Organisationens navn:** Folkekirkens Nødhjælp / Meldahlsgade 3, 3. og 4. sal / 1613 København V / telefon +45 33 15 28 00 / www.noedhjælp.dk / CVR-nummer 36 98 02 14 **Bestyrelse:** Marianne Hoff Andersen (forperson) / Solvej Gasseholm Bang (næstforperson) / Jonas Kolby Laub Kristiansen (kasserer) / Roya Amanda Z. Høvsgaard* / Torben Hjul Andersen / Søren Hindbo / Peter Damgaard Jensen / Lone Riisgaard / Lærke Bruhn Elming / Jesper Ole Lindholm / *Valgt af medarbejderne **Direktion:** Jonas Nøddekær (konstitueret generalsekretær) / Gitte Dyrhagen Husager (konstitueret) / Cecilie Bjørnskov-Johansen / Roger Fasth / Lars Lindholm / Jakob Dyhr Zangenberg **Revision:** PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab / Strandvejen 44 / 2900 Hellerup **Regnskabsår:** 1. januar – 31. december **Pengeinstitut:** Danske Bank / Holmens Kanal 2 / 1090 København K

I 2023 hjalp Folkekirkenes Nødhjælp **5 mio. mennesker** i nød, og indkomsten rundede **1 mia. kr.** til katastrofe- og nødhjælpsarbejde.

207 mio. kr. kom fra indsamlinger, genbrugs- og Wefood-butikker, private borgere og **44.000** faste bidragydere.

816 mio. kr. kom fra Danida, EU, USAID, FN og andre internationale donorer og fonde.

3.000 genbrugsfrivillige og **450** Wefood-frivillige passede butikkerne.

Vores katastrofe- og udviklingsarbejde blev udført af **1.260 ansatte** sammen med **198 partnere**. Arbejdet blev udført i **20 af verdens brændpunkter**.

Minerydning er en forudsætning for genopbygning

Krigen i Ukraine betyder et stadigt stigende behov for Folkekirkens Nødhjælps humanitære indsatser, herunder minerydning, som en forudsætning for genopbygning. En af Folkekirkens Nødhjælps nyuddannede mineryddere i Mykolaiv er 27-årige Diana Hrysenko, der for blot få år siden arbejdede i en bank. Men da krigen brød ud i 2020, brød Diana op fra banken. Hun gik fra at lave pengeoverførsler til at undersøge områder, der mistænkes for at indeholde udetoneret sprængstof, lige fra miner og granater til klyngebomber. / Foto: Rasmus Emil Gravesen

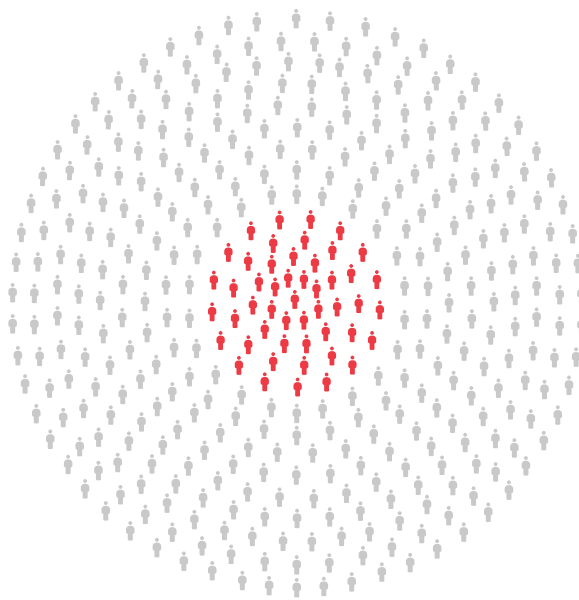
STØTTE TIL 5 MILLIONER MENNESKER SPREDTE SIG SOM RINGE I VANDET

I 2023 støttede Folkekirkens Nødhjælp 5 millioner mennesker direkte.*

Støtte til **5** mio. mennesker

Støtten spredte sig som ringe i vandet, og andre millioner mennesker fik gavn af indsatserne.

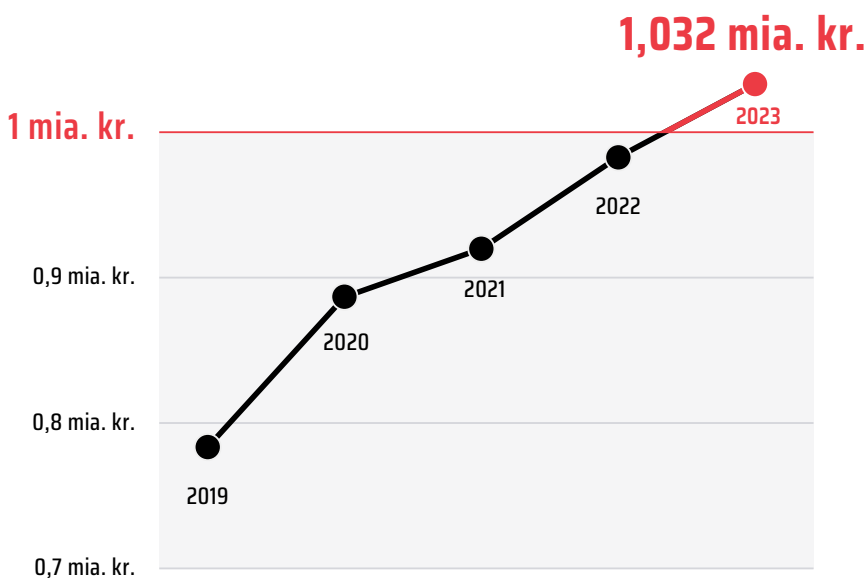
* Direkte støtte: Personer, der bliver berørt direkte af en eller flere projektaktiviteter finansieret af Folkekirkens Nødhjælp eller partnerskabsorganisationer.

Hvert piktogram repræsenterer 100.000 mennesker

REKORDINDTÆGT PÅ 1 MILLIARD KRONER

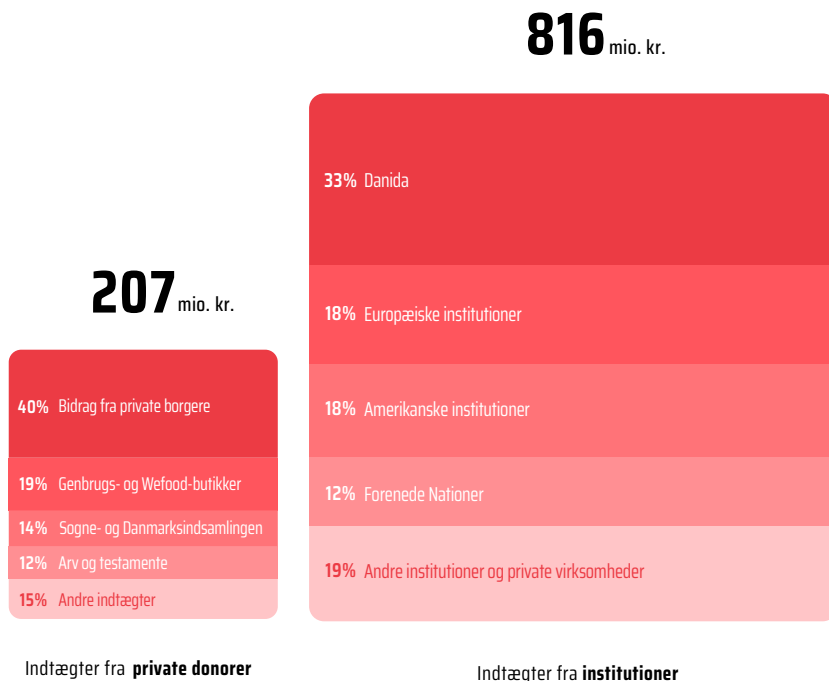
For femte år i streg voksede Folkekirkens Nødhjælps indtægter, og i 2023 oversteg vores indtægter 1 milliard kroner. Udviklingen er drevet af en stigning i indtægter fra både institutionelle og private donorer.

ÅRETS INDTÆGTER

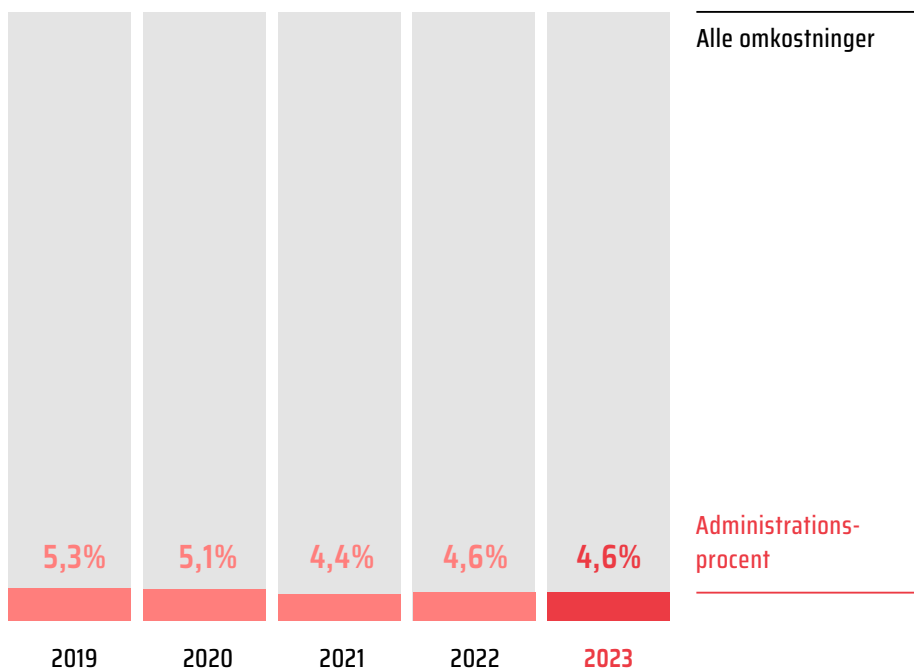
Et rekordstort beløb på 207 mio. kr. kom fra private donorer, som for eksempel private borgeres donationer til indsamlinger og overskud fra Folkekirkens Nødhjælps genbrugs- og Wefood-butikker.

816 mio. kr., svarende til 80% af indtægterne, kom fra institutioner. Den største institutionelle donor er Danida efterfulgt af europæiske og amerikanske institutioner.

ADMINISTRATIONSOMKOSTNINGER

I 2023 var Folkekirkens Nødhjælps administrationsomkostninger på under 5%. Administrationsprocenten udregnes med udgangspunkt i omkostninger til personale og drift.

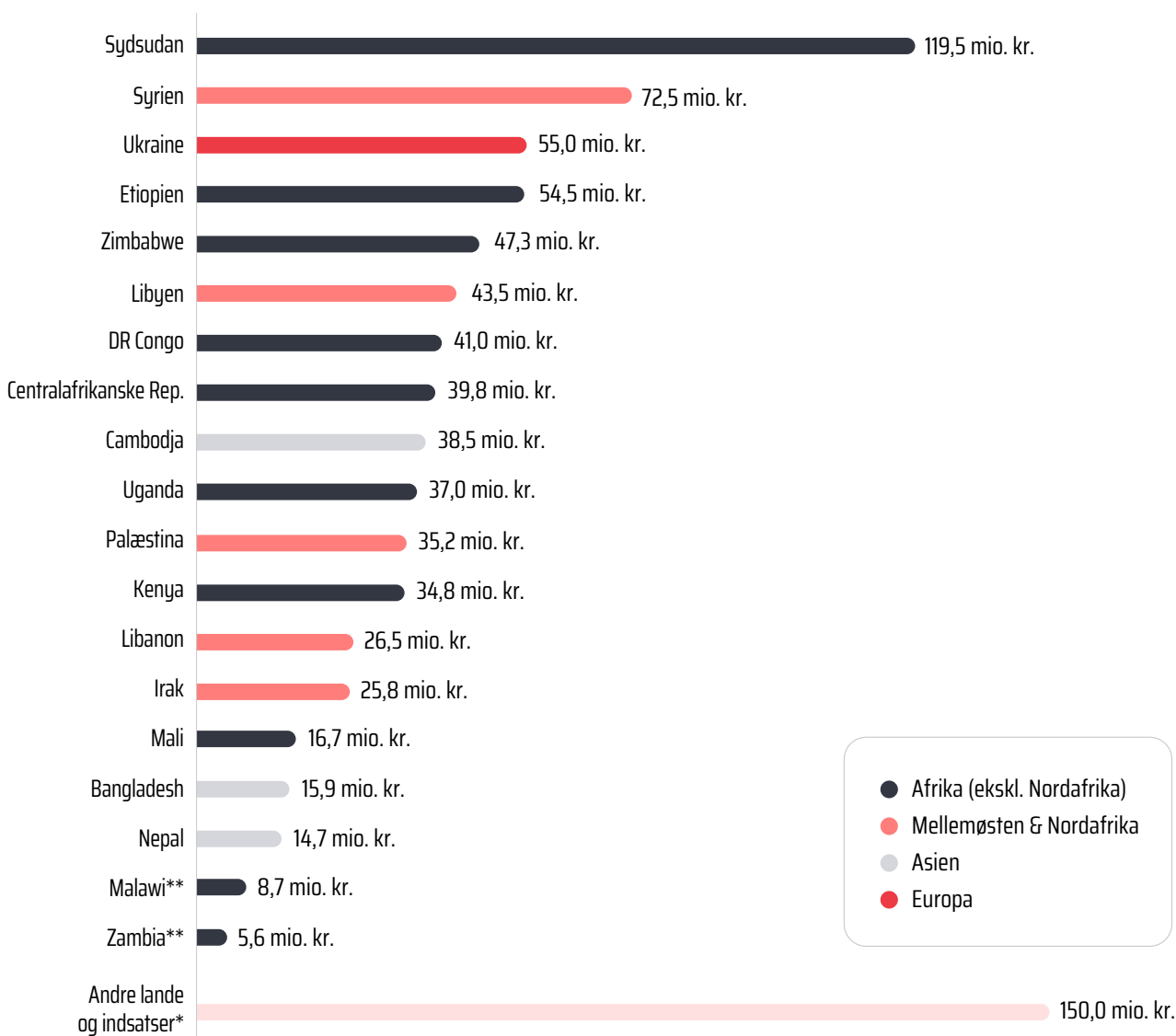

STØTTEN TIL LANDEPROGRAMMER

I 2023 var Folkekirkenes Nødhjælp til stede i verden med 20 forskellige landeprogrammer. Vi arbejder i verdens fattigste lande, hvor behovene for humanitær hjælp og udviklingsindsatser er allerstørst.

Vores største landeprogram er Sydsudan, hvor der i 2023 blev brugt cirka 120 mio. kr.

Vores europæiske nabo Ukraine har hurtigt udviklet sig til at være blandt Folkekirkenes Nødhjælps største landeprogrammer med et forbrug på cirka 55 mio. kr. i 2023.

* Andre lande og indsatser dækker over diverse globale indsatser, herunder lande, hvor Folkekirkenes Nødhjælp ikke har landekontor.

** Folkekirkenes Nødhjælp driver landeprogrammerne i Malawi og Zambia sammen med vores søsterorganisation Kirkens Nødhjælp i Norge. Af tabellen fremgår kun Folkekirkenes Nødhjælps bidrag til de to programlande.

STØRST STØTTE TIL HUMANITÆRE INDSATSER

De seneste års kriser og krige har fået antallet af mennesker, der har brug for humanitær hjælp, til at eksplodere. Aldrig før har så mange mennesker været så afhængige af humanitær hjælp.

Folkekirkens Nødhjælps aktiviteter afspejlede i 2023 de massive humanitære behov, og størstedelen af vores midler gik til at finansiere humanitære indsatser. Vi var blandt andet til stede med nødhjælp under krigene i Gaza og Ukraine, efter oversvømmelserne i Libyen, jordskælvet i Tyrkiet/Syrien, under borgerkrigen i Sudan og fødevarekrisen på Afrikas Horn.

I 2023 brugte Folkekirkens Nødhjælp 626 mio. kr. på humanitære indsatser og 256 mio. kr. på udviklingshjælp.

I mange af vores indsatser i skrøbelige stater med krig og konflikt indgår både nødhjælp, udvikling og konfliktforebyggelse.

626 mio. kr.
Humanitære indsatser

256 mio. kr.
Udviklingshjælp

Farvel til Bangladesh

I 2023 lukkede Folkekirkens Nødhjælp de projekter i flygtningelejrene i Cox's Bazar i det sydlige Bangladesh, som vi har haft, siden 1 million fordrevne rohingyaer i 2017 flygtede dertil fra Myanmar.

Dermed blev 2023 Folkekirkens Nødhjælps sidste år i Bangladesh. Vi har været i landet, siden det daværende Østpakistan ønskede selvstændighed fra Pakistan i 1971 førte til en blodig krig, inden landet opnåede selvstændighed og fik navnet Bangladesh.

I mere end 50 år har vi samarbejdet med partnere i flere regioner i landet om blandt andet fødevarerikkerhed og ernæring, om klimatilpasning, om rettigheder, om bekæmpelse af seksuel og kønsbaseret vold og om at styrke uddannelse til kvinder.

Behovet for international opmærksomhed og støtte er stadig stort. Folkekirkens Nødhjælp lukker alene programmet, fordi et stigende antal kriser, krige og katastrofer har trukket både opmærksomhed og økonomi til andre regioner i verden.

Foto: Tine Sletting Jakobsen

Folkekirkens Nødhjælps medarbejdere i Gaza og Jerusalem organiserede og koordinerede i fællesskab de uddelinger af mad, vand og tæpper, som det lykkedes vores ansatte og partnere i Gaza at nå ud med. I takt med at nødhjælpen ind i Gaza blev mere og mere begrænset, og lagrene i Gaza blev tømt for fødevarer, vand og medicin, blev det tiltagende vanskeligt at skaffe de fornødenheder, som befolkningen havde brug for.

Foto: Mohammed Saber / EPA / Ritzau Scanpix

Nødhjælpere på flugt hjælp mennesker i nød

Flere hundredtusinder palæstinensere blev drevet på flugt fra deres hjem i det nordlige Gaza i krigens første uger. Deriblandt Folkekirkens Nødhjælps to medarbejdere i Gaza by.

Vi redder liv

Folkekirkens Nødhjælp redder liv gennem akutte humanitære indsatser og kombinerer nødhjælp med langvarige udviklingsprojekter og forebyggelse af konflikter. En vigtig del af det humanitære arbejde er rydning af landminer og ueksploderet ammunition. Minerydning er en forudsætning for genopbygning og økonomisk udvikling i lokale samfund.

Krigen mellem Israel og Hamas tvang Folkekirkens Nødhjælps to ansatte og deres familier i Gaza på flugt, samtidig med at de uddelte mad, vand og tæpper til nødlidende og fordrevne palæstinensere.

“Da vi måtte forlade vores hjem, blev det helt tydeligt for os, at nu skulle vi både tage vare på vores familier og som nødhjælpsarbejdere tjene de mennesker i nød, som vi er en del af. Vi havde ingen anden mulighed end at være stærke, holde håbet oppe og arbejde under de vanskelige forhold for selv at overleve og for at støtte andre internt fordrevne i at overleve,” siger Nidal Hamdouna.

Nidal Hamdouna og kollega Reem Al Sharif har været ansat i Folkekirkens Nødhjælp i mere end 10 år. De udgjorde forud for 7. oktober Folkekirkens Nødhjælps Gaza-kontor, der koordinerede og monitorerede indsatser og partnerskaber. Sammen med kolleger på kontoret i Jerusalem afhjælp de humanitære behov, fremmede menneskerettigheder og kvinders jobmuligheder.

1 million mennesker fordrevet

Men livet i Gaza Striben ændrede sig for altid efter den 7. oktober med terrorbevægelsen Hamas' angreb på israelske byer nær Gaza, drab på 1.200 primært civile og gidseltagning af voksne og børn og Israels modsvar med luftangreb, blokade og landinvasion, der dræbte titusindvis af palæstinensere og fordrev store dele af befolkningen.

I første omgang fandt Nidal og Reem og deres familier husly på en FN-skole i byen Khan Younis, hvor de i fællesskab fik organiseret hjælp – fødevareuddeling, vand, varme tæpper, sanitet, etc. – til de 30.000 fordrevne, der havde søgt tilflugt på skolen.

Siden rykkede Reem og familien til et familiemedlem i en periode, og Nidal og hans familie overnattede i deres bil. Men arbejdet fortsatte og blev stadigt mere vanskeligt, i takt med at en million mennesker

bevægede sig fra nord mod syd i Gaza i de sidste uger af 2023.

“Nogle mennesker havde kontanter, mad og fornødenheder med fra deres hjem, andre havde kun det tøj, de stod i. Markeder og forretninger blev hurtigt tømt for varer, så der opstod mangel på alt: mad, vand, toiletter, hygiejneartikler, medicin, gas, brændstof, etc. Strøm og internet blev afbrudt i flere dage ad gangen. I lange perioder var det meget svært for os at skaffe mad til uddeling til mennesker i nød, men med hjælp fra organisationen World Central Kitchen, som åbnede et fødevarelager i Rafah, lykkedes det at nå nogle af de allermest udsatte,” siger Nidal.

Det værste, vi har set

I Danmark og internationalt blev der sat større og større fokus på den eskalerende humanitære katastrofe, behovet for en varig våbenhvile og dermed adgang til Gaza med nødhjælp.

“Den menneskelige lidelse i Gaza er det værste, vi har set i årtier. Folkekirkens Nødhjælp har sammen med øvrige civilsamfundsorganisationer i Danmark og udlandet igen og igen advokeret for varig våbenhvile, så vi kan få nødhjælp ud til de sultende og syge. Allerede før krigen var der brug for 500 lastbiler med nødhjælp hver dag til mennesker i Gaza. Efter krigen er der i gennemsnit kommet færre end 100 lastbiler ind om dagen,” siger Jonas Nøddekær.

I Gaza var håbet det eneste, der fik Folkekirkens Nødhjælps medarbejdere til at fortsætte arbejdet for at hjælpe andre.

“Håbet har vi stadig. Det giver mig håb at møde mennesker, som på trods af de lidelser, de står i, er fast besluttede på at overleve og få et bedre liv efter krigen. Det giver også håb at se børn lege og grine uden for deres telte. Vi har besluttet at tro på, at bedre dage er på vej,” siger Nidal Hamdouna. ■

Folkekirkens Nødhjælp uddelte:

varme måltider, kolde kontanter og sikkerhed for kvinder og børn

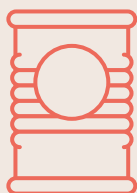
I tæt samarbejde med kolleger i Jerusalem, Ramallah og København og med partnere i Gaza lykkedes det Folkekirkens Nødhjælps to ansatte i Gaza at hjælpe mennesker til mad, vand og andre fornødenheder:

Cirka **27.300** voksne og børn i Khan Younis fik **et måltid varmt mad**. Med støtte fra Danida og i samarbejde med vores partner Bayader købte vi ris på markedet og kød og tomater fra lokale landmænd i Gaza og tilberedte de mange måltider. Nogle måltider bestod alene af kød og tomater, da hverken købmænd eller markeder havde mere ris.

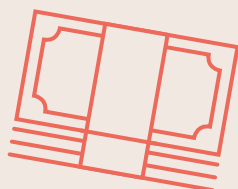
Cirka **2.500** mennesker modtog **fødevarepakker med mel, linser, bønner, ris, pasta, olie og vand, der rakte til et måltid om dagen i en lille uge**. Fødevarerne købte vi lokalt og hentede i byen Rafah ved grænsen mod Egypten, hvor organisationen World Central Kitchen kort før jul åbnede et fødevarelager, og hvor registrerede NGO'er kunne søge tilladelse til at hente gratis mad til uddeling.

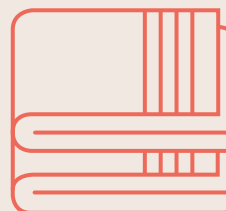
Cirka **16.000** mennesker modtog **ready-to-eat-fødevarer** – dåsemad, tahin, honning og andre fødevarer, der var mulige at få i World Central Kitchens lager, og som ikke krævede tilberedning over varme.

Cirka **23.600** mennesker fik **rent drikkevand**. De mange tusinder befandt sig i interimistiske lejre og på skoler og havde kun begrænset adgang til vand, og slet ikke til rent vand.

1.100 familier modtog **kontant nødhjælp, så de selv kunne indkøbe fødevarer og andre basale fornødenheder**. Blandt disse familier var knap 200 familier, som havde særlige behov, da de var enlige mødre eller kvinder, som havde været udsat for vold.

1.500 mennesker fik **tæpper og dermed hjælp til at holde varmen, da efteråret tog fart med kulde og regn**. Mange mennesker havde forladt deres hjem i det tøj, de havde på, da det endnu var lunt og sommer.

Sjældent set succeshistorie bagt på søde kartofler

Folkekirkens Nødhjælps sats på søde kartofler i det nordlige Uganda blev afsluttet i 2023. Projektet “Fresh Fruit Nexus” har på fem år bidraget succesfuldt til forbedrede fødevarer-systemer med en holdbar forretningsmodel til gavn for fattige flygtninge og værtssamfund.

Med støtte fra Danidas privatsektorprogram, Danida Market Development Partnerships (DMDP), dannede Folkekirkens Nødhjælp i 2019 et konsortium med den ugandiske virksomhed Lishe, der bearbejder og eksporterer økologisk frugt og grønt, og den danske importvirksomhed Nordic Fruit. Det samarbejde har virket og skabt en sjældent set succeshistorie bagt på søde kartofler.

“På fem år har vi skabt en holdbar forretningsmodel, der betyder, at flygtninge og lokalsamfund har styrket fødevarer-sikkerheden. Der er skabt små virksomheder omkring produktion, salg, forarbejdning og interesse for eksport af søde kartofler. Det har kunnet lade sig gøre med en relativt lille investering på 12 millioner kroner fra Danidas privatsektorprogram, der har fungeret som risikovillig startkapital,” siger Gitte Dyrhagen Husager, konstitueret international direktør i Folkekirkens Nødhjælp.

Certificeret i økologi

Bønderne i West Nile i det nordlige Uganda havde længe dyrket søde kartofler til egen husholdning og begrænset salg til det lokale marked. I samarbejde med lokale myndigheder, landbrugseksperter og den lokale landbrugsorganisation introducerede Fresh Fruit Nexus-konsortiet to nye søde kartoffelvarianter: den orange naspot-variant, der er efterspurgt på grund af sødmen og den høje næringsværdi, og beauregaard-varianten, der nyder kulinarisk interesse internationalt og dermed er egnet til regionale og globale markeder.

Gennem Folkekirkens Nødhjælps lokale partnere blev småbønderne organiseret i kvindegrupper og kooperativer. Flygtninge fra Sydsudan og DR Congo fik adgang til mindre jordlodder, så de kunne blive en del af grupperne. Alle blev undervist og certificeret i økologisk landbrug, effektiv økonomistyring og forretningsudvikling, og alle blev medlemmer af låne-spare-grupper.

De orange søde kartofler blev hurtigt populære hos lokale forbrugere, da fødevarer med høj næring, særligt A-vitamin og zink, er en mangel i området.

Der var også rift om overskudskartoflerne. I hovedbyen Arua i West Nile etablerede The JP Management Foundation i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp og med støtte fra Det Nyttre Fonden et mikrobageri, der udviklede opskrifter, hvor hvedemel var udskiftet med mel af søde kartofler. Hoteller og restauranter blev hurtigt kunder i bageriet, og bageriets gratis uddannelsesforløb tiltrak de unge.

I hovedstaden Kampala udviklede virksomheden Lishe produktion af en puré af sød kartoffel. Pureen bliver solgt billigt til gadebagere og andre ejere af små madboder og cafeer, som bruger pureen i stedet for hvede og dermed mindsker deres udgifter. Dermed får også gadebagerne mulighed for at investere i forretningen. ■

Vi bygger robuste samfund

Vi arbejder med sårbare befolkningsgrupper, lokale partnere, virksomheder og myndigheder om at styrke lokalsamfundets robusthed. Vi støtter økonomisk bæredygtigt og økologisk landbrug, og vi arbejder på at uddanne og give økonomisk støtte til entreprenører, ikke mindst kvinder. Vi har fokus på, at unge tager del i lokalsamfundets fremtid, og vi har fokus på klimatilpasning.

Foto: Martha Agwang

Poni M. Rukia er flygtet fra væbnede kampe i Sydsudan og har nu fundet fodfæste solidt i den ugandiske jord.

“Jeg klarer mig selv nu og har ikke brug for fødevarerhjælp”

Poni M. Rukia brugte mange af sine vågne timer i 2023 ved en vejbod. Hun byggede bjerge af knoldede pink-orange søde kartofler på en lang række af metalreoler. Hun solgte de nyhøstede økologiske rodfrugter til naboer og folk langvejsfra. Og hun nød samværet med de andre kvinder ved vejen, der alle var med i den kvindegruppe, som Poni stod i spidsen for.

“Jeg er flygtning fra Sydsudan, kom her til Uganda uden noget og var helt afhængig af den fødevarerhjælp, vi flygtninge fik,” fortæller hun.

Da hun blev en del af kvindegruppen og sødekartoffelprojektet, pegede de andre kvinder hurtigt på Poni som leder af gruppen. De så, at hun havde styrken til at gå i front.

“Vi dyrker to slags søde kartofler og sælger dem både ved vejen og på markedet, og nogle sælges videre til andre steder i Uganda. Vi håber, at begge varianter bliver populære - også lokalt,” siger hun.

“Vi kvinder tjener vores egne penge nu. For mig har det skabt en stor forandring, fordi jeg ikke længere har brug for fødevarerhjælp. Det er jeg meget stolt af.”

Foto: Martha Agwang

I bageriet får de orange søde kartofler, som området er blevet kendt for, helt nyt liv. Alt brød og alle boller, kager, småkager og salte crackers rummer 20% kogt, pureret sød kartoffel eller mel af sød kartoffel som et alternativ til den dyre, importerede hvede.

“Jeg har talent for business”

Sally Andresiru var blevet gift mod sin vilje som 18-årig, havde fået et barn, var droppet ud af skolen, blevet skilt og stod nu alene med ansvaret for at forsørge sig selv og sin søn.

En dag hørte hun om et lille nyåbnet bageri i centrum af byen Arua, der tilbød unge arbejdsløse en gratis fireugers bageruddannelse. Uddannelsen skulle give de unge rygstød til at springe ud som iværksættere med egne mikrobagerivirksomheder.

Sally Andresiru blev fyr og flamme, henvendte sig straks i bageriet og blev optaget.

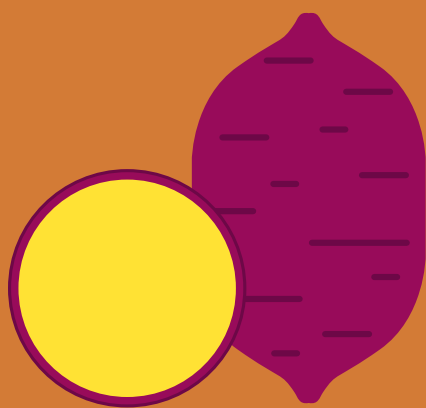
“Vi havde morgenlektioner i virksomhedsudvikling, salg og økonomi. Og om eftermiddagen praktik i bageriet, hvor vi lærte om råvarer, brød og bagning,” fortalte den unge iværksætter i foråret 2023 – nogle måneder efter, at hun var færdiguddannet.

Hun havde da stiftet sin egen virksomhed og var begyndt at bage brød hjemme i sit køkken til lokale aftagere: butikker og salgsboder.

Hurtigt blev efterspørgslen så stor, at hun lejede sig ind i bageriet på timebasis for at bruge ovn og maskiner. En del af overskuddet investerede hun i en

MobileMoney-bod på det lokale marked og ansatte en medhjælper til at stå i boden.

“Jeg opdagede, at jeg har talent for business, og derfor er jeg begyndt på en diplomuddannelse i business administration og sparer op til at købe et stykke land, så jeg kan bygge min egen forretning.”

SØDE KARTOFLER ER VEJEN FREM

Sweet Potato Road bliver vejen kaldt, som går gennem området, hvor ugandere og flygtninge sammen dyrker bunker af den sødlige rodfrugt. Men værdikæden er langt længere. Også i bageriet i hovedbyen Arua er søde kartofler omdrejningspunktet, da de malet til mel bliver brugt i kager og brød. Og mange timers kørsel sydpå i Ugandas hovedstad, Kampala, er kartofflen fra West Nile også i høj kurs. Her bliver den pureret og brugt i flade chapati-brød.

Foto: Anne Mette Furtrup

Joy Nakantako har lånt et hjørne af haven hos Lishe for at vise, hvordan puré af sød kartoffel kan bruges i chapatis.

“Jeg sparer på ingredienserne og har større profit”

“Tidligere brugte jeg fire kilo hvede hver dag til at bage de chapatis, som jeg solgte fra min bod på gaden. Nu har jeg erstattet de to kilo med puré af sød kartoffel. Det betyder, at jeg både sparer på hveden, som er dyr, på sukkeret, fordi pureen er sød i sig selv, og en lille smule på olien, og jeg har slet ikke brug for bagepulver mere.”

Sådan siger 30-årige Joy Nakantako, der driver sin egen forretning i Ugandas hovedstad, Kampala. Hver dag bager hun i sit eget køkken bunker af små flade chapati-brød og sælger dem fra en bod på gaden. I 2023 tog hendes forretning et væktskridt, da hun hørte om pureen af sød kartoffel, som virksomheden Lishe producerer.

COP28

Folkekirkens Nødhjælps politiske klimaarbejde 2023:

Konference i København om private investeringer i klimatilpasning i samarbejde med Global Center for Adaptation, Udenrigsministeriet og Dansk Industri (DI).

African Climate Summit i Nairobi om private investeringer i klimatilpasning, *Unlocking Finance for Adaptation*, sammen med den danske ambassade i Kenya, Danfoss og Dansk Industri (DI). Input og anbefalinger fra topmødet bragt videre til FN's Generalforsamling i New York.

FN's Generalforsamlings rundbordsmøde, *Headway to Adaptation*, i samarbejde med Udenrigsministeriet og Bangladeshs regering med deltagere på ministerniveau fra hele verden.

COP28 i Dubai med et side-event om klimafinansiering med konkrete input fra diskussionerne i Nairobi og New York, der blev afleveret som anbefalinger til COP28-formandskabet.

Kronikker, klummer og klimainterviews i internationale medier.

16 års kamp for klimaerstatning kulminerede på COP28

Folkekirkens Nødhjælps globale fortalerarbejde for klima kulminerede med den længe ventede og historiske aftale om erstatning for tab-og-skade på klimatopmødet COP28 i Dubai.

Folkekirkens Nødhjælp har i 16 år deltaget i klimatopmøderne og skubbet på politisk for realiseringen af fonden for klimaerstatning til verdens fattigste.

“Fonden for tab-og-skade er en historisk sejr for verdens mest klimaudsatte lande, der får en form for global forsikringsordning, når først ulykken er sket, og de har mistet alt, hvad de ejede, på grund af ekstremt vejr. Det er samtidig en sejr for Folkekirkens Nødhjælps globale fortalerarbejde og kampen mod ekstrem ulighed og uretfærdighed,” siger Folkekirkens Nødhjælps chefrådgiver om klima, Mattias Söderberg, og uddyber:

“Vi har kæmpet for, at nogle af verdens fattigste mennesker, der bliver ramt af klimakatastrofer, ikke skal stå alene. Det er et meget vigtigt signal til det globale syd, at vi i vores del af verden vedkender os et ansvar for at betale for fortidens udledninger.”

Arbejdet med at advokere for penge i det globale nord til tab-og-skade og til klimatilpasning i det globale syd er foregået på og mellem klimatopmøderne. Det er foregået både i forhandlingslokalerne og i korridorerne. Det er foregået i tæt samarbejde med Folkekirkens Nødhjælps lokale partnere i lande som Nepal, Uganda og Etiopien og igennem ACT Alliance, der repræsenterer 150 trosbaserede organisationer i verden. Og det er foregået gennem et langvarigt relationsarbejde med beslutningstagere i det globale syd og det globale nord.

Støtte fra Rockefeller

I 2023 støttede amerikanske filantroper (Climate Emergency Collaboration Goup), der er administreret

af Rockefeller Foundation, Folkekirkens Nødhjælps fortalerarbejde for at sætte klimafinansiering på den globale dagsorden. De valgte at investere i vores fortalerarbejde, fordi vi netop arbejder i de mest klimaudsatte lande i verden og taler på vegne af verdens fattigste.

Støtten fra Rockefeller gav flere muskler og gjorde det muligt at engagere donorer og regeringer på Africa Summit i Nairobi i juni med eventet *Unlocking Finance for Adaptation* i samarbejde med den danske ambassade i Kenya, Danfoss og Dansk Industri (DI). I New York på FN's Generalforsamling arrangerede Folkekirkens Nødhjælp rundbordsmødet *Headway to Adaptation* i samarbejde med Udenrigsministeriet og Bangladeshs regering med deltagere fra en række klimaudsatte lande, herunder Samoa, Maldiverne og Ghana. Og endelig på COP28 i Dubai afleverede vi konkrete anbefalinger fra Nairobi og New York om fremadrettet klimatilpasning og finansiering af klimaskader til COP-formandskabet.

“Beslutningen om at etablere tab-og-skade-fonden er et politisk vigtigt resultat. Den kan være med til at skabe fremdrift i de fortsatte forhandlinger om landenes reduktioner af drivhusgasser. Men det er klart, at fonden slet ikke rækker til de massive klimaødelæggelser, verden står midt i, og som kun bliver værre og værre. Der er brug for langsigtet, stabil finansiering til de mange millioner mennesker, der får deres liv smadret af ekstremt vejr,” siger Mattias Söderberg.

Der er foreløbig kommet 700 millioner dollar i fonden til tab-og-skade. ■

Tørke og oversvømmelser i Sydsudan

Sydsudan er et af de lande i verden, der er hårdest ramt af klimaforandringerne. I den nordlige del af landet er Nilen gået over sine bredder. Kæmpe områder – hele stater – er oversvømmede og dermed ubeboelige, og hundretusindvis af mennesker flygter. I den sydlige del har det ikke regnet i 4-5 sæsoner i træk. Småbønder mister deres levebrød og pastoralister deres dyr.

Folkekirkens Nødhjælp er til stede i nord såvel som i syd.

I nord uddeler vi kontanter til mennesker på flugt fra oversvømmelser, og i det tørkeramte syd arbejder vi med klimatilpassede afgrøder, alternative indtægtsmuligheder, bekæmpelse af skovfældning og inddragelse af lokale fredsgrupper og beslutninger om adgang til og fordeling af naturressourcer.

Vi bekæmper ekstrem ulighed

Vi bekæmper ekstrem ulighed i samarbejde med stærke, værdi- og rettighedsbaserede partnere og religiøse ledere. Vi kæmper for folkeretten og ligestilling mellem kønnene. Gennem vores ACT Alliance-netværk og trosbaserede partnere har vi en helt særlig adgang til beslutningstagere og religiøse ledere i lokalsamfundene.

Foto: Victoria Mørk Madsen

KLIMAFLYGTNINGE PÅ NILEN FIK UDDELT KONTANTER

I 2023 hjalp Folkekirkens Nødhjælps sydsudanesiske partner, National Relief and Development Corps (NRDC), 700 familier, der var drevet på flugt af Nilens oversvømmelser. Familierne fik udbetalt små kontantbeløb.

Nyapan Mathot Chang (øverst) flygtede fra oversvømmelser i sin landsby i november 2022 til byen New Fangak, hvor der var hjælp at få. "Det var en meget svær beslutning af flygte fra alt, hvad vi ejede. Derfor blev vi i landsbyen i seks måneder, selv om vores hus stod under vand. Før oversvømmelserne havde jeg ni geder, 15 køer og land at dyrke. Vi klarede os godt. I dag har vi absolut intet," fortæller Nyapan. Nu har familien fået et lille stykke land, og hver tredje måned modtager den cirka 350 kroner, som den overlever på.

En anden kvinde, 39-årige Chol Jiech Dual (i midten), og hendes familie flygtede for syv år siden på grund af borgerkrigen i Sydsudan. Nu er det oversvømmelserne, der har drevet familien på flugt, nu til byen Wicmon.

Her prøver hun at genopbygge et liv for sine børn. Med pengene fra Folkekirkens Nødhjælp har hun købt sorghumfrø og en ged, som hun vil avle på. Hun har også en lille te-butik på markedet, der giver en lille indkomst.

"Livet er op og ned. Det skal man huske. Det, vi mister i år, får vi måske næste år. Vi skal være tålmodige og holde fast i håbet," siger Chol.

Finansieringen af støtten kom fra den tyske donor Diakonie Katastrophenhilfe.

TØRKERAMTE FAMILIER FÅR NYE KLIMAVENLIGE KOMFURER

I 2023 fik Elizabeth Natobo og 49 andre kvinder fra byen Narus i den sydlige del af Sydsudan undervisning og vejledning i at bygge brændstofeffektive komfurer, der fyrer med briketter lavet af biomasse.

I årevis havde Elizabeth og de andre kvinder fulgt den traditionelle praksis med åbne ildsteder fyret med brænde fra skoven. De kendte ikke prisen for miljøet og for deres helbred. Men det ændrede sig, da Integrated Community Peace and Development Organisation (ICPDO), Folkekirkens Nødhjælps partner, introducerede kvinderne for de nye komfurer.

Den nye teknologi reducerer skovfældning, og briketterne brænder længere og udleder betydeligt mindre røg.

"Der er mange fordele ved de nye komfurer. De varmer hurtigere og bedre op, så der er slet ikke brug for så mange briketter til at lave mad, og vi behøver ikke bruge hele dagen på at samle brænde," fortæller 56-årige Elizabeth, mor til seks.

Elizabeth har efterfølgende og med hjælp fra ICPDO uddannet andre kvinder, der nu videregiver viden om de nye komfurer i deres respektive samfund.

Briketterne til de nye komfurer fremstilles af lettilgængelige biomassematerialer som husdyrgødning og savsmuld, og produktionen er et selvstændigt iværksætterprojekt.

"I Sydsudan, hvor samfund kæmper for at overleve midt i klimaforandringer, fattigdom og konflikter, finder en stille transformation sted, der er drevet af innovation og bæredygtighed," siger Moses Muita, programdirektør for ICPDO, der står bag projektet.

Finansieringen af programmet kommer fra Danida.

Dansk landsholdsstjerne sparkede klimaet ind i VM-kampen – og støttede klimakampen i Uganda

Folkekirkens Nødhjælps klimafortaler, Sofie Junge Pedersen, stod i spidsen for en global klimakampagne forud for sommerens VM i fodbold i Australien og New Zealand.

Initiativet var det største klimainitiativ ledet af spillere i fodboldens historie, og det fik stor opmærksomhed hos internationale medier verden over.

50 VM-spillere fra Danmark, Norge, Italien og Spanien tog klimaansvar for deres flyrejser ved at støtte klimaarbejdet i det globale syd. Heraf valgte de 27 at lave klimaaftaler med Folkekirkens Nødhjælp og dermed støtte vores arbejde med træplantning og klimatilpasning i Uganda.

“Sportens og særligt fodboldens verden med 3,5 milliarder fans har et kæmpe klimaansvar, som fodboldens politiske organisationer, klubber og stjernespillere slet ikke lever op til. Der mangler bevidsthed om, hvad klimaforandringerne betyder for verden – og sporten. Det budskab skal fodboldens aktører forstå og handle på,” siger Sofie Junge Pedersen, landsholdsspiller fra storklubben Inter Milan, og fortsætter:

“Vi kan ikke spille fodbold, hvis der er 50 graders varme, eller banerne står under vand. Men klimaforandringerne går allerhårdest ud over udviklingslandene, som har den mindste andel i

udledningerne. De oplever tørker og oversvømmelser, deres afgrøder dør, og millioner af mennesker mangler mad. Det er dybt uretfærdigt.”

Der var meget bred opbakning til klimakampagnen fra det danske landshold, men også spillere fra de andre lande, inklusive en spansk verdensmester, valgte at tage klimaansvar gennem Folkekirkens Nødhjælp. Andre spillere støttede gennem WWF's arbejde i værtsnationerne.

“Vi er fulde af beundring for vores klimafortaler, Sofie Junge Pedersen, og for alle de landsholdsspillere, der satte klimaet og verdens fattigste på dagsordenen op til VM. Med initiativet viste spillerne klimaansvarlighed og var forbilleder for alle verdens sportskvinder og -mænd. Klimakompensation og træplantning er dog alene et supplement til den grønne omstilling af verden. Vi skal også reducere og tilpasse,” siger Mattias Söderberg, chefrådgiver om klima i Folkekirkens Nødhjælp.

Kampagnen blev planlagt i samarbejde med spillerorganisationerne Football for Future og Common Goal. ■

Learning Lab udviklede i 2023 – i dets 10-årsjubilæumsår – blandt andet en interaktiv e-bog om mobning til børn i Syrien. Det videndelende og formidlende "laboratorium" har skabt dusinvis af digitale læringsprojekter, der lever over hele kloden, herunder ACT Advocacy Academy, der tilbyder online kurser til medlemmer af ACT Alliance og et onlinekursus i psykisk førstehjælp i samarbejde med et medlem af Learning Labs Fabo Learning Community.

Learning Lab – 10 år med nyskabende videndeling i verden

Børn i det nordøstlige Syrien fik i 2023 en interaktiv e-bog om mobning tilgængelig på telefonen. Bogen satte fokus på den smerte, utryghed og følelsesmæssige belastning, man oplever, når man bliver trynet og holdt ude af det fællesskab, man gerne vil være en del af. Bogen satte også fokus på det, man kan gøre for at forebygge og afhjælpe mobning.

I det krigshærgede Syrien er der – i modsætning til i Danmark – ikke et system af lærere, læger og psykologer, der griber ind og sætter i værk, når børn mistrives.

Den opgave havde Folkekirkens Nødhjælps Learning Lab, som i 2023 fyldte 10 år, derfor taget på sig med en e-bog – skabt i samarbejde med landekontoret i Syrien.

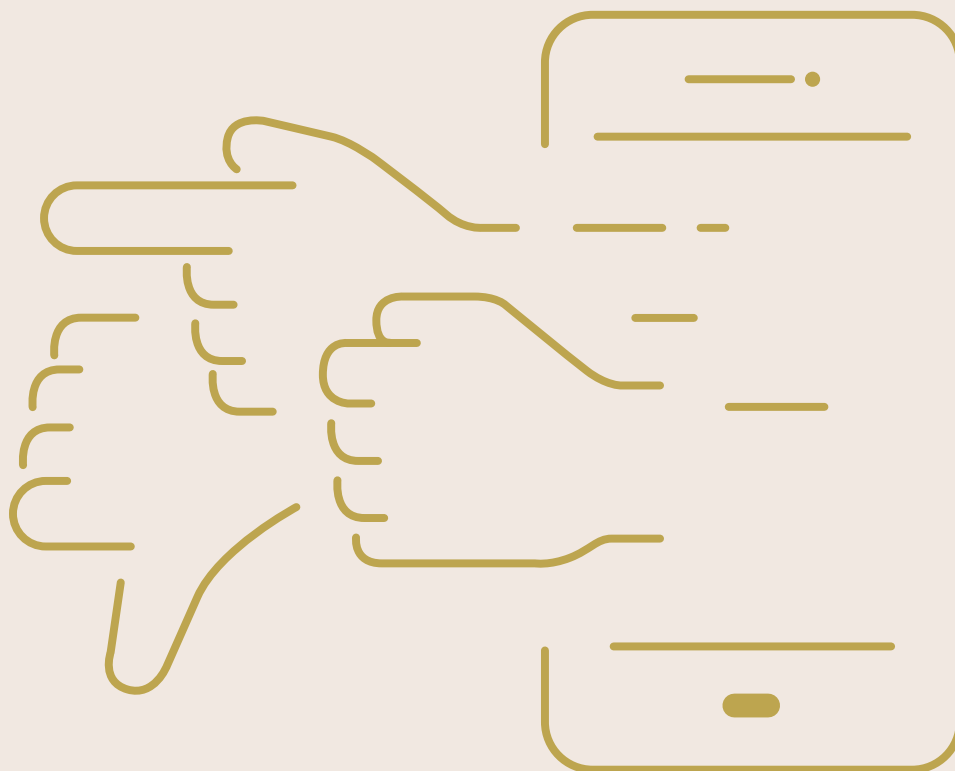
“Vi udvikler alle læringsprodukter i tæt samarbejde med dem, der skal bruge dem – det kan være Folkekirkens Nødhjælp eller andre organisationer i Danmark og globalt, da vi også har et stort fokus på det udadvendte samarbejde. E-bogen til syriske børn bruger Folkekirkens Nødhjælp i det psykosociale arbejde blandt børn i det nordøstlige Syrien,” fortæller Christoffer Bengt Meier, leder af Learning Lab.

Gennem 10 år har Learning Lab udviklet alt fra formidlingsprojekter og onlineundervisningsforløb over apps, chatbots, læringsspil og virtual reality-initiativer til nye tilgange til det metodiske arbejde med læring.

“Vi har hidtil haft stort fokus på at formidle viden og capacity building. Den form for læringsprojekter har der været – og er fortsat – stor efterspørgsel på. Men vi bevæger os mod et paradigmeskifte, hvor vi i højere grad tager rollen som facilitator i læringsprocesser og i mindre grad som dem, der sidder med løsningen på forhånd. Dermed kommer vi til at involvere samarbejdspartnerne mere i selve videndelingen og flytter fokus fra *capacity building* til *capacity sharing*,” siger Christoffer Bengt Meier. ■

Et årti med Learning Lab

- Etableret i 2013 af Simon Skårhøj – en iderig studentermedhjælper i Folkekirkens Nødhjælp.
- Har skabt store platforme som ACTLearn med digital læring og deling til alle medlemmer i ACT Alliance og Fabo Learning Community, som 30 organisationer globalt nu er medlem af.
- Har omfattende samarbejder med flere NGO'er, blandt andet med Dansk Røde Kors om onlinekurser til Dansk Røde Kors' 30.000 frivillige i Danmark.
- Har udviklet 279 digitale læringsprojekter.
- Har samarbejdet med flere end 50 organisationer internationalt.
- Er nået ud til flere end 100.000 mennesker.

Vi skruede op for den **globale kamp** mod **cyberchikane af kvinder**

Folkekirkens Nødhjælp markerede den 8. marts i New York på FN's årlige møde i kvindekommisionen med præsentation af et nyt studie om cyberchikane af kvindelige rettighedsaktivister.

Det gjorde vi sammen med Minister for digitalisering og ligestilling Marie Bjerre som en del af den danske regerings initiativ *Tech for Democracy*.

Kvinder er 27 gange så udsatte som mænd, når det handler om chikane på nettet, og alvoren understreges i studiet, der blandt andet bygger på interviews med kvindelige menneskerettighedsaktivister og politisk aktive kvinder i Palæstina, Israel, Ukraine, Kenya, Nepal og Cambodja.

Kvinderne berettede om onlinetrusler om voldtægt, chikane af deres familier og sms- og mailhenvendelser til deres børn og ægtefæller, der får besked om at "lukke munden og få styr på deres kvinder".

De berettede om manipulerede medierapporter på sociale medier, beskyldninger om utroskab og udbredelse af rygter om, at de bruger seksuelle tjenester for at opnå magtpositioner. De berettede om fænomenet doxing, hvor private oplysninger som adresser, mails, telefonnumre og fotos bliver udstillet til fri afbenyttelse for dem, der kan have interesse i det. Og det er både stater og sociale aktører, der står bag, alt efter kampagnens karakter.

Et af modsvarerne er Folkekirkens Nødhjælps deltagelse i en alliance, der skal styrke onlinevilkårene for menneskerettighedsforkæmpere. Alliancen består af regeringer, civilsamfundsorganisationer og techplatforme.

Målet er at finde løsninger på regulering og praksis for at styrke indholdsmoderation til gavn for de særligt udsatte kvindelige menneskerettighedsforkæmpere – og demokratiet. ■

Thure Lindhardt ny **fortaler for menneskerettigheder**

Den 48-årige skuespiller, instruktør og forfatter Thure Lindhardt blev valgt som ny fortaler for menneskerettigheder i Folkekirkens Nødhjælp med næstekærlighed og respekten for det enkelte menneske som dramaturgisk ledetråd.

“Mennesker, der gør noget godt for andre mennesker, er glidere mennesker. Det er næstekærlighedens dobbelthed. Jeg gør en god gerning for dig. Og jeg får det godt. Det, synes jeg, er meget stort,” sagde Thure Lindhardt i forbindelse med annonceringen.

Herhjemme er han først og fremmest kendt for sine filmroller, blandt andet som modstandsmanden Flammen i filmen *Flammen og Citronen* – og internationalt i filmatiseringen af Dan Brown-romanen *Engle og Dæmoner*.

Han instruerede og spillede Jens-Otto Krag i tv-serien *Krag og Virkner*, og som forfatter er han på vej med en ny bog, hvori han med en filosofisk tankegang vil vende den menneskelige vej mod forsoning og forståelse.

Organisationens nye ansigt udadtil blev straks involveret i arbejdet med at sætte fokus på mad og menneskerettigheder i forbindelse med FN's Internationale Madspildsdag den 29. september.

“Det kræver ikke den store manuskriptforfatter at se tragedien i, at 800 millioner mennesker mangler mad, samtidig med at vi kasserer en tredjedel af alle de fødevarer, der produceres globalt,” sagde Thure Lindhardt, der selv handler i Folkekirkens Nødhjælps madspildsbutikker, Wefood.

I 2023 deltog en række af Folkekirkens Nødhjælps stærke fortalere og ambassadører i arrangementer i den gode sags tjeneste; skuespiller og sanger Annette Heick, sanger Jakob Faueryby, skuespiller Bodil Jørgensen, kok Jesper Vollmer, skuespiller og entertainer Preben Kristensen og sanger Hilda Heick. ■

1.000 gæster til gudstjeneste for fred i Vor Frue Kirke omkranset af lyshav

De fleste mennesker er påvirkede af den eskalerende ufred i verden. Vi fyldes med gru over krig og terror med de uhørte lidelser og meningsløse tab af menneskeliv. Vi har brug for at samles og udtrykke håb for en mere fredelig verden.

Folkekirken Nødhjælp arrangerede søndag aften den 19. november i samarbejde med Folkekirken Mellemkirkelige Råd, Danske Kirkers Råd og Vor Frue Kirke i København en gudstjeneste og lystænding for fred.

Anledningen var Gaza, men budskabet om fred var rettet mod konflikter i hele verden. Og håbet for fred blev talt frem af præster, politikere og personer med forskellige religiøse udgangspunkter.

I fredsgudstjenesten deltog overrabbiner Jair Melchior, forperson for muslimsk dialogforum Üran Akcin og kristne værter med biskop Peter Skov-Jakobsen og sognepræst ved Vor Frue Kirke Steffen Ringgaard Andresen i spidsen.

“Krigen i Gaza splitter ikke bare Mellemøsten, den splitter også vores eget samfund med hadefuld retorik og fordømmelser. Derfor er det så vigtigt at sende et signal om dialog, samtale og forsoning, og det gjorde vi med fredsgudstjenesten i Vor Frue Kirke,” siger Ane Kolby, leder af Folkekirken Nødhjælps arbejde for frivillighed og partnerskab.

Det budskab støttede 1.000 gæster i domkirken op om. Mange tusinde andre mennesker fra hele Danmark havde på Folkekirken Nødhjælps hjemmeside købt et lys for fred i verden, som frivillige placerede side om side, så de udgjorde et lyshav rundt om domkirken. Salget af LED-lysene, hvoraf en stor del var doneret af en fast støtte, gik til Folkekirken Nødhjælps humanitære arbejde. Efter fredsgudstjenesten blev lysene solgt i Folkekirken Nødhjælps genbrugsbutikker rundt om i landet og genererede dermed et ekstra overskud til mennesker i nød.

“Fredsgudstjenesten var mere end bare en gudstjeneste. Det lykkedes os at bygge bro mellem tre trosretninger, mellem by og land og mellem det folkelige og det kirkelige – og så fik vi samlet penge ind til vores humanitære indsatser,” siger Ane Kolby.

Også i medierne fik gudstjenesten opmærksomhed. Flere aviser berettede om gudstjenesten som en mulighed for at møde op, lytte og finde ro i en mørk tid. ■

Foto: Rune Hansen

Vi skaber engagement

Vi engagerer danskere over hele landet i det folkelige og kirkelige Danmark, og vi skaber muligheder for frivilligt engagement i menigheder, FDF, spejderorganisationer, på højskoler og efterskoler og i vores genbrugs- og Wefood-butikker. Vi arbejder på at øve indflydelse på politiske beslutninger med betydning for Danmarks udviklingsarbejde og i tæt samarbejde med vores partnere og strategiske stakeholders.

Foto: Otto Rungby

Foto: Drone Rune

Foto: Rune Hansen

Folkekirken Nødhjælp arrangerede gudstjeneste for fred i verden i anledning af krigen i Gaza. Blandt deltagerne var overrabbiner Jair Melchior, forperson for muslimsk dialogforum Üran Akcin, SF's partiformand, Pia Olsen Dyhr, samt vores daværende generalsekretær, Birgitte Qvist-Sørensen.

Foto: Betina Garcia

ØGET FOKUS PÅ KVALITET OG BEDRE SORTERING AF GENBRUGSTØJ I REKORDÅR

Rekordomsætning på over 57 millioner kroner i Folkekirkens Nødhjælps genbrugsbutikker i 2023 dokumenterede, at genbrug er mere moderne end nogensinde. 2023 viste også, at kundernes ønsker og krav er blevet tydeligere: Kunderne vil have god kvalitet og betaler gerne for det. Desuden har de blikket rettet mod tøjspild, klima og miljø.

Folkekirkens Nødhjælps fokus på sortering fik derfor et stort nøk opad i 2023.

“Vi opgraderede vores sorteringscenter i Viby, så vi bedre kan sortere de mange tons tøj, som gavmilde danskere donerer til butikkerne og lægger i vores tøjcontainere. Sorteringscenteret i Viby bliver drevet af frivillige, som sikrer, at tøj af god kvalitet kommer ud i butikkerne,” siger Karina Skovhauge, leder af Detail i Folkekirkens Nødhjælp.

Hun glæder sig over, at det endnu engang er lykkedes købeglade og loyale kunder at fylde kurvene med så mange gode, brugte ting og sager, at Folkekirkens Nødhjælps 110 genbrugsbutikker nåede omsætningsrekord.

“Rekordoverskuddet skyldes, at mange mennesker heldigvis vælger at give til genbrug i stedet for at sende til forbrænding, og at flere end 3.000 frivillige vælger at give deres tid i butikkerne, som får det hele til at fungere. Uden dem var det slet ikke muligt,” siger Karina Skovhauge.

BOFÆLLER BEKÆMPER MADSPILD OG TØJSPILD I SAMME BUTIK

I slutningen af november 2023 flyttede Wefood Amager 350 meter ned ad gaden til nyrenoverede lokaler på Amagerbrogade 117. Samtidig fik madspiltsbutikken en bofælle, da genbrugsbutikken 2nd by Nutid flyttede ind.

“Det gav rigtig god mening at skabe et supermarked, hvor man kan træffe mere bæredygtige valg, når man køber alt fra mad til tøj. Konceptet er rullet ud i Wefood i Vejle og Aalborg, så selvfølgelig skal amagerkanerne også have mulighed for at kunne købe alle varegrupper ét og samme sted,” siger Jan-Martin Mikkelsen, Wefood-ansvarlig i Folkekirkens Nødhjælp.

Sammen med landets øvrige fem Wefood-butikker i Aalborg, København, Vejle og Aarhus har butikken på Amager i 2023 reddet 473 tons madvarer fra at lande i skraldespanden. Det svarer nogenlunde til 1.2 mio. måltider. Det er rekord i Wefoods historie. Omsætningen for 2023 blev 11,9 mio. kr. Det er også rekord i Wefoods historie.

De flotte tal skyldes rundhændede donationer af overskudsvarer fra blandt andre Salling Group, Lantmännen, nemlig.com, Arla Foods, Mikkeller, Danone, Dr. Oetker, Schulstad A/S, Frode Laursen og Nordic Food Partners A/S samt frivillige kræfter fra 450 frivillige.

I Danmark smider vi 700.000 tons brugbar mad ud om året. Samtidig sulter flere end 800 millioner mennesker. Med salg af overskudsmad i Danmark og støtte til mennesker i nød arbejder Folkekirkens Nødhjælp på at bekæmpe uligheden.

Foto: Kristian Skårhøj Andersen

“Jeg synes, det er megafedt at samle ind, for man hjælper jo andre. Jeg håber, folk vil tage det alvorligt og gerne vil hjælpe, når vi ringer på. En af mine venners familie kendte nogle af dem, som blev dræbt i jordskælvet i Syrien, og det tænker jeg på – at jeg gerne vil hjælpe,” siger 13-årige Asmund Gjesing Andersen, der samlede ind forud for sin konfirmation i Himmelev Kirke i maj 2023.

Foto: Iben Grunmesgaard Gjesing

FRIVILLIGE – UNGE – INDSAMLERE PÅ GADEN FOR 25. GANG

10.000 frivillige konfirmander, småbørn med forældre og voksne godt oppe i årene travede rundt i by og på land og bankede på hoved- og havedøre søndag den 12. marts. De havde meldt sig til at samle ind til mennesker i tre højaktuelle kriser: jordskælvet i Tyrkiet og Syrien i februar 2023, krigen i Ukraine, der i februar 2023 netop rundede ét år, og sultkatastrofen på Afrikas Horn, der igen var blusset op og havde presset tusinder længere ind i fattigdom og sult.

600 steder havde indsamlingsledere planlagt ruter, inviteret indsamlere, bagt kage, smurt sandwich og lavet kaffe – og skabt en festlig dag med lokale indsamlinger. I alt blev der, inklusiv fastekollekt, samlet 11,3 mio. kr. ind.

“Noget af det allerstærkeste ved Folkekirkens Nødhjælps Sogneindsamling er alle de unge og ældre i hele landet, der sætter tid af i deres travle hverdag for at gøre noget godt for mennesker i nød. Vi vil gerne inspirere til handling i en verden, hvor man måske nemt kan blive ramt af modløshed,” siger Thilde Skaaning, ansvarlig for Sogneindsamlingen.

Det var 25. gang, at Folkekirkens Nødhjælp holdt Sogneindsamling.

ROSA GIVER KLIMASTEMME TIL NEPAL

Rosa Pedersen, 25 år, studerer klima på Københavns Universitet. Hun rejste med Go Global som klimaambassadør til Nepal i februar 2023. Her er hendes indtryk fra besøget:

“Det gjorde stort indtryk på mig at bo hos en nepalesisk familie i Pipaltar og forstå udfordringer i forhold til klima og kvinderettigheder. Klimaforandringer har skabt tørke og kraftige regnskyl, som udfordrer især landbruget i de små landsbyer. Mange familier i Nepal lever af små landbrug, så klimaforandringer har en direkte negativ indvirkning på økonomien.

Folkekirkens Nødhjælp arbejder med nye muligheder for landbrugsfamilierne. For eksempel har flere familier fået et drivhus med vandingssystem, så afgrøderne kan overleve i det ekstreme vejr. Landmændene fortalte, at drivhuset kan tredoble høsten – og dermed gøre det muligt at sende deres børn i skole. Det var kvinderne i landsbyen, der sammen identificerede de familier, der som de første skulle have hjælp og et drivhus. Kvindernes beslutningsret betød, at også kvindernes behov blev imødekommet i en ellers kønsnormativ hverdag, og at der blev skabt et fællesskab kvinderne imellem, hvor de kunne dele viden og styrke hinanden.

At mærke klimaforandringerne på min egen krop var en stor øjenåbner for mig, og samtidig var det opløftende at opleve, at Folkekirkens Nødhjælp sammen med nepaleserne handler på det. Det motiverer mig og giver mig lyst til at deltage i den grønne omstilling i fremtiden.”

- Folkekirkens Nødhjælp sendte i 2023 igen unge ud i verden – for første gang siden coronapandemien lukkede grænser og muligheder.
- 286 unge fra Danmark flyttede ind hos familier og deltog i hverdagen i Malawi, Zambia, Cambodja, Nepal og Palæstina.
- De danske unge blev involveret i blandt andet klimatilpasning, bæredygtig udvikling og kvindeliv for at forstå, hvordan klima, udviklingsarbejde og ligestilling hænger sammen.
- Alle rejsende tog efter hjemkomsten del i aktiviteter i Folkekirkens Nødhjælp, herunder konfirmandkaravane, som er et road-trip med fortællinger og aktiviteter fra det globale syd til konfirmandklasser i hele landet.

Sogneindsamling

2023: Spejdere og konfirmander samlede i 2023 ind over hele landet. / Foto: Bax Lindhardt

Samfundsansvar

Klimahandling og klimaansvarlighed

Folkekirkens Nødhjælp er en stærk global fortaler for klimahandling og klimaansvarlighed. Vi ser i vores daglige arbejde i det globale syd og verdens brændpunkter, at klimaforandringer skaber umulige livsvilkår for mennesker, som i forvejen er udsatte. Og vi anerkender, at det er os i de rige lande – de største udledere – der har skabt problemerne og derfor også må være en del af løsningen.

Vi advokerer for, at regeringer og den private sektor vedtager ambitiøse reduktionsmål og øger finansieringen til klimatilpasning samt til den nye internationale tab-og-skade-fond.

Integration af klima og miljøhensyn er med til at sikre kvalitet og langsigtet effekt af vores arbejde. Vores eksisterende donorer stiller samtidig nye krav om hensynet til klima og miljø, og vi har selv et strategisk

mål om at tiltrække ny klimafinansiering. Det kræver, at vi som organisation opfylder mere omfattende klima- og miljøkrav. Derfor udviklede vi i 2023 en politik og en række redskaber til at vurdere og mindske miljømæssige og sociale risici og fremme god praksis i vores programarbejde (Environmental and Social Management Policy).

I 2023 trådte vores nye og ambitiøse Klima- og Miljøpolitik i kraft, der bygger på evidensen fra de klimaregnskaber, som vi siden 2019 har ført over vores CO₂-udledninger. Med den nye forpligtende politik går vi i endnu højere grad forrest i klimakampen.

Overordnet forpligter vi os til inden 2030 at reducere vores CO₂-udledninger med 46% (med udgangspunkt i tallet for 2019). Den målsætning er i overensstemmelse med Parisaftalens mål om at begrænse stigningen i den globale temperatur til 1,5°C.

Konkrete reduktionsspor i Danmark såvel som i vores 20 programlande er blevet identificeret, og årlige handlings- og investeringsplaner vil blive udviklet og udrullet over de næste år.

- Vi arbejder mod løbende at investere i solenergi på nogle af vores landekontorer.
- Vi implementerer en guide til en grønnere indkøbs- og logistikprocedure på tværs af organisationen.
- Vi vil gradvist udskifte Wefood- og genbrugsbutikkernes dieslbiler til elbiler.
- Vi arbejder for mere energieffektivitet på vores kontorer og i vores butikker.

Diversitet, inklusion og tilhørsforhold

I Folkekirkens Nødhjælp stræber vi efter at være en mangfoldig og inkluderende organisation, som alle medarbejdere føler sig knyttet til. Diversitet, inklusion og tilhørsforhold er en strategisk ambition, som er en del af vores globale strategi for 2023-2026. Vi tror på, at øget fokus på diversitet, inklusion og tilhørsforhold styrker vores innovationsevne og kreativitet og giver os en konkurrencefordel.

I 2023 har vi haft særligt fokus på diversitet og inklusion i vores kommunikation. Vi ønsker, at vores kommunikation skal være moderne og relevant, og vi mener, at en etisk afbalanceret kommunikation er vigtigere end nogensinde netop nu, hvor verden er i stor forandring.

Generelt har kommunikation potentiale til at påvirke perspektiver og kultur, og de ord og billeder, vi bruger, er så kraftfulde værktøjer, at de både kan fastholde, udfordre og omskrive stereotyper. Derfor har vi forankret vores etiske og rettighedsbaserede kommunikation i principper om ægthed og troværdighed, om respekt for perspektiver og repræsentation, og om, at mennesker medvirker efter informeret samtykke.

Mennesker og menneskers rettigheder er kernen i Folkekirkens Nødhjælps arbejde. Derfor er menneskers historier også kernen i vores kommunikation. Vi anser det for vores forpligtelse at portrættere mennesker, vi arbejder med, på en respektfuld og nuanceret måde og gennem vores kommunikation at nå de rette målgrupper for at styrke deres solidaritet med dem, der har brug for det.

Rammerne for vores nye kommunikationsfokus på diversitet og inklusion bygger på erfaringer fra landekontorer og hovedkontor og på svar fra en online-undersøgelse og interviews med 80 medarbejdere på tværs af organisationen, som bidrog med input og feedback.

Vi fortsætter med at implementere retningslinjer for visuel og skriftlig kommunikation i 2024.

Lederudvikling

Folkekirkens Nødhjælp har siden 2020 haft strategisk fokus på at udvikle og styrke en inkluderende, relationel og tillidsbaseret ledelsestilgang i hele vores globale organisation. Det sker gennem to lederudviklingsforløb for direktører, mellemledere og teamledere i Danmark. Begge har fokus på det personlige lederskab, personaleledelse og strategisk ledelse for at styrke lederne evne til at navigere og lede i kompleksitet og paradokser.

I 2023 var 43 ledere på tværs af organisationen i gang med én af de to lederuddannelser:

15 medarbejdere var på *Diplom i Ledelse* og 28 på det skræddersyede forløb *Global Leadership Training*.

Dataetik og sikkerhed

I takt med at brugen af data og ny teknologi vokser, er det vigtigt at forstå og forholde sig til den dataetiske dagsorden.

Det er afgørende, at udviklingen sker på en ansvarlig måde, hvor mennesket forbliver i centrum, og hvor de digitale muligheds fordele og ulemper afdækkes og afvejes. For os handler dataetik om ansvarlig brug af data og gennemsigtighed i datahåndtering og om at gøre det korrekte og mest ansvarlige for det enkelte menneske og for samfundet, både i Danmark og i de lande, hvor vi arbejder.

Vi arbejder på at beskytte persondata i alle dele af vores organisation. I mange af de lande, hvor vi udfører vores hjælpearbejde, er respekt for basale menneskerettigheder ikke nogen selvfølge. Vores arbejde med dataetik har således til formål både at efterleve love og regler og varetage den fysiske og digitale sikkerhed for vores medarbejdere, de mennesker, vi støtter, og andre interessenter.

Det gør vi blandt andet ved at udføre kontrol for forbindelse til terror og hvidvask forud for ansættelse af nye medarbejdere samt af alle væsentlige leverandører og partnere, før der indgås kontrakter. Dette gør vi både for at efterleve krav fra vores institutionelle donorer, og fordi vi ønsker at sikre, at de midler, vi er blevet betroet, anvendes til at hjælpe mennesker i verdens fattigste lande. Sikkerhed, både fysisk og digital, er en løbende proces, og det er essentielt, at vi løbende overvåger og forholder os til nye sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter mod nye trusler, for at sikre vores organisation, vores medarbejdere, de mennesker, vi hjælper, samt andre interessenter. ■

Stærke kvinder bekæmper diskrimination i Nepal: I Kailali-distriktet i det vestlige Nepal arbejder Folkekirkens Nødhjælp og partner Dalit Women's Rights Forum med kvindegrupper og uddannelse om ligestilling og rettigheder.

Gennem det tætte samarbejde har kvinder opbygget selvtillid, styrke og sammenhold. Nogle kvinder er blevet uddannet og certificeret som såkaldte "sociale mæglere", der informerer andre om deres rettigheder og bygger bro til de lokale politikere. Ad den vej er kvindernes rettigheder blevet synlige i lokalsamfundet, og flere har fået modet til at stå op for deres ret.

Mina Devi Sunar er medlem af en kvindegruppe og uddannet social mægler. Hun har særligt fokus på sager om kønsbaseret vold og manglende papir på statsborgerskab, der forhindrer marginaliserede kvinder i at få adgang til blandt andet offentlige services:

"Jeg havde aldrig troet, jeg ville komme så langt, som jeg er. Da jeg begyndte på uddannelsen til social mægler, tænkte jeg: 'Hvad laver jeg her? Jeg har ikke lyst eller mod til at sige noget. Jeg ved ikke noget.' Men nu kan jeg banke i bordet over for de lokale politikere." / Foto: Monika Malla

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Vi har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 for Folkekirkens Nødhjælp.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven og Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af organisationens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt resultatet af organisationens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023. Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, den omhandler.

Organisationen har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der er endvidere etableret retningslinjer og procedurer,

der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet.

Organisationens indsamlinger er foretaget i henhold til organisationens indsamlingstilladelse og i overensstemmelse med Indsamlingsloven med tilhørende bekendtgørelse. Vi anser det opstillede regnskab for indsamling til fordel for organisationens formål for perioden 1. januar – 31. december 2023 for udarbejdet i overensstemmelse med regnskabsbestemmelserne i bekendtgørelse nr. 160 af 26. februar 2020 og Indsamlingsloven.

Organisationen har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, der vedrører modtagne udlodningsmidler, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der er desuden etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de modtagne udlodningsmidler.

København, den 8. april 2024

Jonas Nøddekær
Konstitueret generalsekretær

Jakob Dyhr Zangenberg
Økonomidirektør

Marianne Hoff Andersen
Bestyrelsesformand

Solvej Gasseholm Bang
Bestyrelsesnæstformand

Jonas Kolby Laub Kristiansen
Kasserer

Roya Amanda Z. Høvsgaard

Torben Hjul Andersen

Søren Hindbo

Peter Damgaard Jensen

Lone Riisgaard

Lærke Bruhn Elming

Jesper Ole Lindholm

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til ledelsen i Folkekirkens Nødhjælp

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af organisationens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af organisationens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven og Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet ("Kulturministeriets bekendtgørelse").

Vi har revideret årsregnskabet for Folkekirkens Nødhjælp for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Kulturministeriets bekendtgørelse. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet. Vi er uafhængige af organisationen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven og Kulturministeriets bekendtgørelse.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav og Kulturministeriets bekendtgørelse. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven og yderligere krav i Kulturministeriets bekendtgørelse. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere organisationens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere organisationen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Kulturministeriets bekendtgørelse, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Kulturministeriets bekendtgørelse, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig

fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af organisationens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om organisationens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at organisationen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse

om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af regnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige, kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Hellerup, den 8. april 2024

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Jesper Møller Langvad
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne21328

Søren Alexander
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne42824

Endelig leg igen efter cyklonen:

Cyklonen Freddy, der ramte Malawi i marts 2023, var den kraftigste og længstlevende cyklon målt nogensinde. Tusinder mistede deres hjem og levebrød. Folkekirkens Nødhjælp hjalp ramte familier med kontanter, så de kunne opbygge deres hjem, og med majs- og bønnefrø, så de kunne så markerne til igen. / Foto: Bax Lindhardt

Årsregnskab 2023

Hoved- og nøgletal i 5 år

Folkekirkens Nødhjælp tilstræber en sund og langsigtet økonomisk udvikling og vækst for at sikre en høj effektivitet, fleksibilitet samt økonomisk robusthed. Folkekirkens Nødhjælp ønsker at bidrage positivt og bæredygtigt til de lokale samfund, hvor Folkekirkens Nødhjælp sammen med de implementerende partnere udfører projekter.

I Folkekirkens Nødhjælps internationale strategi for 2023-26 er der defineret målsætninger for vækst i omsætning, resultat, soliditet og likviditet. Målet om

vækst i omsætning skyldes, at Folkekirkens Nødhjælp ønsker at være en organisation i udvikling, og fordi det med større indtægter er muligt at kunne hjælpe flere mennesker. Med målene for resultat, soliditet og likviditet er det muligt at opbygge økonomisk robusthed og fremstå som en finansielt troværdig partner, blandt andet over for institutionelle donorer og partnere. Ved at stræbe efter den rette økonomiske balance muliggøres en kontinuerlig og robust finansiell udvikling, samtidig med at uforudsete begivenheder og omkostninger kan modstås.

HOVED- OG NØGLETAL 2019-2023, MIO. KR.	2023	2022	2021	2020	2019
Indtægter fra institutioner	815,9	785,6	739,0	709,8	615,5
Indtægter fra private mv.	213,8	194,0	171,0	167,7	162,6
Andre indtægter	2,7	2,0	7,9	6,9	1,9
Indtægter i alt	1.032,4	981,6	917,9	884,4	780,0
Hjælpearbejde	882,5	842,0	778,0	742,3	648,6
Oplysning og indsamling mv.	81,5	78,9	74,2	73,8	76,5
Årets resultat	22,0	2,0	15,4	23,7	8,7
Egenkapital	174,6	152,6	150,6	135,2	111,5
Balancesum	708,4	754,4	657,2	603,3	584,9
Administrationsomkostninger	4,6%	4,6%	4,4%	5,1%	5,3%
Overskudsgrad	2,1%	0,2%	1,7%	2,7%	1,1%
Soliditet	24,6%	20,2%	22,9%	22,4%	19,1%
Likviditetsgrad	131,1%	124,0%	128,4%	129,5%	122,0%
Finansielt beredskab*	201,6	183,1	184,9	172,9	119,4

* Finansielt beredskab er summen af likvider, værdipapirer og tilgodehavende projektbevillinger fratrukket projektoplygtelser.

Årsregnskabet for 2023 vidner netop om denne økonomiske robusthed, hvor Folkekirkens Nødhjælp i en verden fyldt med uforudsigeligheder og stadigt større vanskeligheder formår at styre økonomien sikkert igennem. Fra 2019 til 2023 er omsætningen steget med

252 mio. kr., svarende til 32%. Denne stigning skaber stolthed, og samtidig bestyrker det vigtigheden af en økonomisk ansvarlig og robust udvikling, som forventes at fortsætte for at kunne hjælpe flest muligt mennesker i verdens mest udsatte og fattige lande.

Regnskabsberetning

Årets resultat og regnskab

Trods verdens uforudsigeligheder og stadigt større behov for nødhjælp har den globale økonomi efter et kriseram 2022 genoprejst sig og fundet en ny balance. Inflationen er kommet under kontrol, og renter og energipriser har genfundet et nyt leje. Den mere stabile situation for den globale økonomi påvirker også Folkekirkens Nødhjælps økonomiske resultat positivt.

Årets resultat for 2023 udgør 22,0 mio. kr. Det positive resultat skyldes ud over den økonomiske genstabilitet blandt andet større indtægter fra vores givere samt færre egenfinansierede driftsudgifter.

Årets indtægter

Folkekirkens Nødhjælps omsætning er den højeste nogensinde og udgør 1.032,4 mio. kr. Hertil kommer finansielle indtægter på 11,7 mio. kr. Den høje omsætning understreger netop det fremtidsperspektiv, som både givne og donorerne har trods de stadigt mere vanskelige vilkår for nødhjælp i verdens mest udsatte og fattige lande.

Indtægter fra institutioner

De samlede indtægter fra institutioner udgør i 2023 815,9 mio. kr., hvilket er 30,3 mio. kr. mere end sidste år. Bevillingerne fordeler sig med 267,5 mio. kr. fra Danida, 149,2 mio. kr. fra EU, USA-baserende bevillinger på 147,8 mio. kr., bevillinger fra FN på 99,8 mio. kr. og fra øvrige internationale donorer på i alt 151,6 mio. kr.

Indsamling og private bidrag mv.

Indtægter fra danskerne og fonde bidrog i 2023 med 207,3 mio. kr., hvilket er en rekordomsætning og en stigning på 18,8 mio. kr. i forhold til 2022. I 2023 var det igen muligt at komme ud til danskerne via den årlige fysiske sogneindsamling, som har bidraget en stor del til det positive resultat. Derudover er de mange bidrag samlet ind via andre forskellige indsamlingsinitiativer og ikke mindst de mange danskere, der vælger at støtte Folkekirkens Nødhjælps arbejde med et fast månedligt bidrag. Faste givere, øvrige gaver og gavebreve bidrog med 71,4 mio. kr., lidt mindre end i 2022. Den årlige sogneindsamling gav i alt 10,9 mio. kr., 1,3 mio. kr. mere end i 2022. Genbrugsområdet og Wefood gav et overskud på 40,2 mio. kr., hvilket er 4,4 mio. kr. mere end i 2022. De testamentariske gaver udgjorde 24,6 mio. kr., 11,6 mio. kr. mere end i 2022. Fra Kulturministeriets tips-

og lottopulje blev der i 2023 modtaget 2,0 mio. kr. Andre umærkede indtægter og bidrag fra private fonde udgjorde 6,9 mio. kr., 2,7 mio. kr. mere end i 2022. I alt blev der indtægtsført umærkede bidrag på 156,0 mio. kr., hvilket er 15,5 mio. kr. mere end i 2022.

Øremærkede indtægter bogføres, i takt med at de forbruges, hvorfor en del af disse midler er indsamlet i 2022. Hertil kommer, at en del af de øremærkede midler, som blev modtaget i 2023, endnu ikke er forbrugt. De vil først blive indtægtsført, når de anvendes. I alt blev der indtægtsført øremærkede indtægter for 51,3 mio. kr. I 2023 blev Folkekirkens Nødhjælps andel af Danmarks Indsamling 4,9 mio. kr.

Andre indtægter

Der er under andre indtægter, tilskud og refusioner indtægtsført 2,7 mio. kr., hvori indgår 2,3 mio. kr. i momskompensation og 0,4 mio. kr. i øvrige indtægter.

Finansielle poster

Renteindtægter, valutakursreguleringer mv. udgjorde i 2023 netto 11,7 mio. kr.

Årets udgifter

Hjælpearbejdet

Der er i alt anvendt 882,5 mio. kr. på hjælpearbejdet, en stigning på 40,5 mio. kr. i forhold til 2022. Stigningen i aktivitetsniveauet er finansieret af en stigning i bevillinger fra EU, USA-baserede institutioner, FN samt andre institutioner og private virksomheder.

Afrika (ekskl. Nordafrika)

Geografisk er Afrika fortsat den region med størst aktivitet. I 2023 blev der afholdt udgifter for 410,1 mio. kr., svarende til 47% af de samlede udgifter. Det er primært på indsatsområderne "redde liv" og "opbygge robuste lokalsamfund", at midlerne er anvendt. De lande, hvor der har været størst økonomisk aktivitet, er Sydsudan, hvor der er anvendt i alt 119,5 mio. kr. Desuden er der blandt andet anvendt 54,5 mio. kr. i Etiopien og 47,3 mio. kr. i Zimbabwe.

Mellemøsten & Nordafrika

De næststørste økonomiske aktiviteter har været i Mellemøsten & Nordafrika med 203,5 mio. kr., svarende til 23% af de samlede udgifter. Det er indsatsområdet "redde liv", som er dominerende i Mellemøsten & Nordafrika. I Syrien er der blandt andet anvendt 72,5 mio. kr., i Libyen 43,5 mio. kr. og i Palæstina 35,2 mio. kr.

Asien

I Asien er der anvendt 140,6 mio. kr., svarende til 16% af de samlede udgifter. Her er det indsatsområderne "opbygge robuste lokalsamfund", "bekæmpe ekstrem ulighed" og "redde liv", der arbejdes ud fra. Der er blandt andet i Cambodja anvendt 38,5 mio. kr., i Bangladesh 15,9 mio. kr. og i Nepal 14,7 mio. kr.

Andre regioner

På Andre regioner er der anvendt 128,3 mio. kr., svarende til 14% af de samlede udgifter. Andre regioner er for eksempel hjælpearbejde i andre lande samt understøttende arbejde til det øvrige hjælpearbejde. Ukraine udgjorde i 2023 i alt 55,0 mio. kr.

Oplysning og indsamling

De samlede udgifter til oplysning og indsamling udgjorde i 2023 74,7 mio. kr., hvilket er 1,6 mio. kr. mere end i 2022.

På indsamlingsområdet er der afholdt udgifter for 19,0 mio. kr. til indsamlingsaktiviteter som den årlige sogneindsamling, drift af genbrugs- og Wefood-butikker samt kampagnen "Giv en ged" (gavekatalog). Desuden er der anvendt 55,7 mio. kr. på øvrige indsamlingsaktiviteter og oplysning, hvilket primært dækker tidsregistreringer. Af øvrige indsamlingsaktiviteter kan nævnes den fortsatte satsning på nye indsamlingsformer og -kampagner. Inden for oplysningsarbejdet er der anvendt midler på det generelle medie- og oplysningsarbejde, partnerskabsaktiviteter, bæredygtighedskampagne, reduktion af fødevarer og uddeling af Timbuktu-prisen.

Af de 55,7 mio. kr. er 4,5 mio. kr. eksternt finansieret, blandt andet fra Danida med 3,9 mio. kr. til projektrelateret oplysning mv., 0,1 mio. kr. fra Augustinus Fonden til værnemidler i genbrugsbutikkerne og 0,5 mio. kr. fra Timbuktu Fonden til journalistpris mv.

Learning Lab

Omsætningen af Learning Lab-aktiviteter udgjorde 6,8 mio. kr. i 2023, hvilket er 1,1 mio. kr. mere end i 2022. Der har været indtægter på 6,5 mio. kr., hvilket er 1,0 mio. kr. mere end i 2022.

Administration

Administrationsprocenten er 4,6, hvilket er samme niveau som i 2022. At administrationsprocenten har kunnet fastholdes på samme niveau, skyldes, at både

omsætningen forholdsmæssigt er øget tilsvarende med de øgede personale- og driftsomkostninger i 2023. I 2023 udgjorde personale- og driftsomkostningerne til vores hovedkontor og landekontorer i alt 362,3 mio. kr. Personale- og driftsomkostningerne til vores landekontorer udgjorde 206,1 mio. kr., hvilket er 11,8 mio. kr. mere end i 2022. Størstedelen af disse udgifter finansieres af hjælpearbejdet. Personale- og driftsomkostningerne udgjorde efter allokering af disse udgifter 58,1 mio. kr. i 2023. Folkekirkens Nødhjælp modtog administrationsbidrag på i alt 52,7 mio. kr. (gns. 6,1%) fra donorerne til at administrere de modtagne bevillinger, hvilket er 2,7 mio. kr. mere end i 2022, hvor der blev modtaget 50,0 mio. kr. (gns. 6,0%).

Usikkerhed og risici

Der foreligger ingen særlig usikkerhed, som har påvirket indregning og måling i årsregnskabet. Der har ikke været usædvanlige forhold, som har påvirket indregning og måling i årsregnskabet.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets udløb og frem til årsregnskabs underskrivelse, der anses for væsentligt at kunne ændre vurderingen af årsregnskabet for organisationen.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten og regnskabet for Folkekirkens Nødhjælp omfatter hovedkontoret i København, genbrugs- og Wefood-butikker i Danmark samt udenlandske landekontorer.

Årsrapporten for Folkekirkens Nødhjælp for 2023 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse A med tilvalg af ledelsesberetningen og Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder

afskrivninger og nedskrivninger. Indtægter og omkostninger periodiseres således, at de indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Indtægter

Indtægter består primært af indsamlede midler og bevillinger, der indtægtsføres på tidspunktet, hvor der erhverves endelig ret til dem. For umærkede midler erhverves der endelig ret til midlerne ved indbetalingen, og for øremærkede midler erhverves der endelig ret til midlerne ved anvendelsen.

Omkostninger

Overførte beløb til hjælpearbejde og projekter anses som værende forbrugte, hvorfor overførslerne indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i takt med udførelsen af hjælpearbejdet. Det faktiske forbrug opgøres først, når projekterne afsluttes.

Oplysning og kampagne omfatter omkostninger til oplysning om hjælpearbejde og omkostninger til kampagner ved indsamlinger, herunder sogneindsamling.

Learning Lab blev etableret i 2013 med fokus på innovation, effektivisering og udvikling af kapacitetsopbygning og kompetenceudvikling i Folkekirkens Nødhjælp og blandt søsterorganisationer i ACT Alliance. Learning Lab-aktiviteter omfatter omkostninger til udvikling af IT-platforme, kurser, materiale mv.

Personale- og driftsomkostninger omfatter omkostninger til administrativt personale, administration, husleje, operationelle leasingomkostninger, afskrivninger på materielle anlægsaktiver mv.

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og rentekomkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og kurstab vedrørende værdipapirer, transaktioner samt tilgodehavender og gæld i fremmed valuta. Udbytte fra kapitalandele

indtægtsføres i det regnskabsår, hvor det deklarerer.

Organisationen er fritaget for betaling af selskabsskat.

Aktiver

Grunde og bygninger, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien fastsættes med udgangspunkt i kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger i udlandet: 4-10 år, restværdi 0%

Driftsmateriel og inventar: 3-5 år, restværdi 0%

Biler afskrives med 30% af restværdien.

Aktiver til anvendelse i udlandet indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen over brugstiden under projektomkostninger. Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgskomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Tilgodehavende projektbevillinger indregnet under aktiver repræsenterer tilgodehavende projektilsagn fra donorer, hvor tilsagnet er modtaget i regnskabsåret, men projektbevillingen først modtages i efterfølgende regnskabsår.

Tilgodehavende projektbevillinger måles til forventede betalinger til projekterne efter en individuel vurdering af muligheden for at opnå en projektbevilling til de respektive projekter. Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter og forudbetalte omkostninger indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Passiver

Gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Projektforpligtelser indregnet under passiver

repræsenterer de endnu ikke anvendte projektbevillinger fra donorer. Projektforpligtelser omfatter enten fremtidige omkostninger til de formålsbestemte projekter eller en tilbagebetaling af projektbevillingen til donorerne. Projektforpligtelserne måles til projekttilsagnene fra donorerne med fradrag af afholdte projektomkostninger.

Administrationsprocent = omkostninger til generel ledelse og administration x 100 / indtægter i alt

Overskudsgrad = årets resultat x 100 / indtægter i alt

Soliditetsgrad = egenkapital ultimo x 100 / aktiver i alt ultimo

Likviditetsgrad = omsætningsaktiver x 100 / kortfristet gæld

Nøgletal

Anvendte nøgletal beregnes som følgende:

Resultatopgørelse

RESULTATOPGØRELSE, MIO. KR.	NOTE	2023	2022
Indtægter fra institutioner	1	815,9	785,6
Indtægter fra private mv.	2	213,8	194,0
Andre indtægter	3	2,7	2,0
Indtægter i alt		1.032,4	981,6
Hjælpearbejde	4	-882,5	-842,0
Oplysning og indsamling mv.	2	-81,5	-78,9
Personale- og driftsomkostninger	5	-58,1	-59,7
Omkostninger i alt		-1.022,1	-980,6
Finansielle poster	6	11,7	1,0
Årets resultat		22,0	2,0
Overført til egenkapitalen		22,0	2,0
Danmarks Indsamling	7		

Balance per 31. december

AKTIVER, MIO. DK.	NOTE	2023	2022
Anlægsaktiver			
Materielle anlægsaktiver		2,2	2,2
Finansielle anlægsaktiver		9,8	9,2
Timbuktu Fonden		11,6	10,2
Anlægsaktiver i alt		23,6	21,6
Omsætningsaktiver			
Projektbevillinger*		337,2	391,8
Andre tilgodehavender		13,9	13,1
Periodeafgrænsningsposter		3,0	2,0
Værdipapirer		87,9	80,5
Likvide beholdninger	8	242,8	245,4
Omsætningsaktiver i alt		684,8	732,8
Aktiver i alt		708,4	754,4

PASSIVER, MIO. KR.	NOTE	2023	2022
Egenkapital			
Hensættelser og langfristet gæld		174,6	152,6
Hensættelser		0,6	0,6
Timbuktu Fonden		11,6	10,2
Hensættelser og langfristet gæld i alt		12,2	10,8
Kortfristet gæld			
Projektforpligtelser*		466,3	534,6
Leverandører af varer og tjenesteydelser		14,8	14,7
Anden gæld		40,5	41,7
Kortfristet gæld i alt		521,6	591,0
Passiver i alt		708,4	754,4

* En betydelig del af projektbevillinger og projektforpligtelser vedrører projekter, der forventes afviklet i 2024 og efterfølgende år.

Eventualforpligtelser	9
Sikkerhedsstillelser	10

Noter

NOTE 1: Indtægter fra institutioner, mio. kr. – se specifikationer side 46	2023	2022
Danida	267,5	272,5
Europæiske institutioner (EU, ECHO)	149,2	142,8
USA-baserede institutioner (US Government, USAID mv.)	147,8	141,6
Forenede Nationer (UNDP, UNDEF mv.)	99,8	87,9
Andre institutioner og private virksomheder	151,6	140,8
Indtægter fra institutioner i alt	815,9	785,6

NOTE 2: Indtægter fra private mv., mio. kr.			2023	2022
	Indtægter	Omkostn.	Resultat	Resultat
Bidrag fra private borgere*	71,4	-4,2	67,2	70,6
Genbrugs- og Wefood-butikker	40,2	-9,1	31,1	27,1
Arv og testamente	24,6	-0,3	24,3	12,7
Sogneindsamling**	10,9	-2,6	8,2	8,1
Bidrag fra private fonde	3,6	0,0	3,6	1,2
Kulturministeriets tips- og lottopulje	2,0	0,0	2,0	1,6
Andre umærkede indtægter	3,3	-0,5	2,8	2,5
Umærkede indtægter og udgifter	156,0	-16,7	139,2	123,8

Giv en ged-kampagne*	6,3	-1,0	5,3	4,2
Bidrag fra private borgere, øremærkede*	11,1	-1,3	9,7	7,7
Sogneindsamling – Ukraine**	9,8	0,0	9,8	-1,0
Together for Ukraine (fællesindsamling/koncert)	0,9	0,0	0,9	0,0
Danmarks Indsamling	7,4	0,0	7,4	9,8
Arv og testamente	0,0	0,0	0,0	0,2
Bidrag fra private fonde	15,1	0,0	15,1	20,2
Andre øremærkede indtægter	0,7	0,0	0,7	3,0
Øremærkede indtægter og udgifter	51,3	-2,3	48,9	44,1

Learning Lab	6,5	-6,8	-0,2	-0,2
Andre oplysnings- og indsamlingsaktiviteter, inkl. tidsreg.	0,0	-55,7	-55,6	-52,6
Oplysning og indsamling i alt	213,8	-81,5	132,3	115,1

Der er i årets løb modtaget indsamlingsindtægter fra sogneindsamling, Giv en ged-kampagnen og Danmarks Indsamling. De indsamlede midler er anvendt i henhold til organisationens formål og udgør en andel af hjælpearbejdet.

* Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til generel indsamling.

** Indsamlingsnævnet har givet tilladelse til landsdækkende husstandsindsamling.

NOTE 3: Andre indtægter, mio. kr.	2023	2022
Andre indtægter, tilskud og refusioner	2,7	2,0
Andre indtægter i alt	2,7	2,0

NOTE 4: Hjelpearbejde, mio. kr.	2023	2022
Afrika (ekskl. Nordafrika)	-410,1	-406,7
Mellemøsten & Nordafrika	-203,5	-190,4
Asien	-140,6	-149,4
Andre regioner	-128,3	-95,5
Hjelpearbejde i alt	-882,5	-842,0

NOTE 5: Personale- og driftsomkostninger, mio. kr.	2023	2022
Personaleomkostninger i Danmark		
Løn, pension, ATP mv.	-114,9	-109,1
Personaleomkostninger mv.	-6,6	-5,9
Personaleomkostninger i Danmark i alt	-121,5	-115,0

Driftsomkostninger i Danmark		
Husleje, kommunikation, kontorhold mv.	-32,9	-32,4
Afskrivninger	-1,1	-0,4
Andre driftsomkostninger	-0,7	-0,8
Driftsomkostninger i Danmark i alt	-34,7	-33,6

Landekontorpersonale og -drift	-206,1	-194,3
Program- og projektrelaterede udgifter	304,2	283,2
Personale- og driftsomkostninger i alt	-58,1	-59,7
Gennemsnitligt antal ansatte	204	197

NOTE 6: Finansielle poster, mio. kr.	2023	2022
Renteindtægter	7,3	2,2
Renteudgifter	0,0	-0,0
Kursreguleringer	4,4	-1,2
Finansielle poster i alt	11,7	1,0

NOTE 7: Danmarks Indsamling, mio. kr.	2023	2022	2021	2020	2019
Folkekirkeens Nødhjælps andel	4,9	7,1	9,3	6,1	4,9
Forbrug, tidligere år	0,0	-4,2	-5,5	-4,2	-4,8
Forbrug, indeværende år	-4,3	-2,9	-3,8	-1,9	-0,1
Saldo ultimo	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0

NOTE 8: Likvide beholdninger, mio. kr.	2023	2022
Likvide beholdninger i Danmark	208,7	218,2
Likvide beholdninger på udekontorer	34,1	27,2
Likvide beholdninger i alt	242,8	245,4
Projektbevillinger	337,2	391,8
Projektforpligtelser	-466,3	-534,6
Værdipapirer	87,9	80,5
Finansielt beredskab	201,6	183,1

NOTE 9: Eventualforpligtelser

Folkekirkens Nødhjælp har indgået en huslejekontrakt vedrørende organisationens kontorer på Meldahlsvej 3 i København. Lejemålet er uopsigeligt indtil 1. juni 2029. Forpligtelsen vedrørende husleje udgør 24,2 mio. kr. Derudover har organisationen indgået huslejekontrakter vedrørende genbrugs- og Wefood-butikker af fortrinsvis kortere varighed.

Folkekirkens Nødhjælp er part i enkelte rets- og klagesager. Der er anlagt en sag vedrørende en afbrudt ansættelseskontrakt. Der er hensat 1,0 mio. kr. til imødegåelse af tab på sagen. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af øvrige sager ikke vil påvirke organisationens økonomiske stilling.

NOTE 10: Sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for mellemværende med Danske Bank er der givet pant i værdipapirer for 56,9 mio. kr.

Specifikationer til noter

SPECIFIKATION TIL NOTE 1 : Indtægter fra institutioner	2023		
	EUR*	USD*	DKK
Danida-bevillinger			
Danida SPA 2022	-232.979	-251.824	-1.735.668
Danida SPA 2023	25.125.749	27.158.110	187.184.106
Danida SPA 2023, Flexible funds	1.630.364	1.762.240	12.146.034
Danida CIV	-329	-355	-2.448
Danida Single grant	5.449.804	5.890.625	40.600.449
Danida HUM	-880	-951	-6.556
Danida, HUM, DERF - Danida Emergency Response Fund	3.935.901	4.254.267	29.322.040
Danida-bevillinger i alt	35.907.630	38.812.112	267.507.957
Europæiske institutioner (EU, ECHO)			
EuropeAid	11.235.711	12.144.541	83.704.831
ECHO	8.788.576	9.499.462	65.473.936
Europæiske institutioner (EU, ECHO) i alt	20.024.287	21.644.003	149.178.767
USA-baserede institutioner (US Government, USAID mv.)			
BPRM, US Department of State, Bureau of Population, Refugees and Migration, USA	2.017.084	2.180.241	15.027.059
PMWRA, US Department of State, USA	3.316.490	3.584.753	24.707.492
USAID, USA	14.163.480	15.309.129	105.516.388
DRL, USDOS, USA	343.771	371.578	2.561.055
USA-baserede institutioner (US Government, USAID mv.) i alt	19.840.825	21.445.701	147.811.994
Forenede Nationer (UNDP, UNDEF mv.)			
OCHA, UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs	4.393.749	4.749.149	32.732.953
UNDP, United Nations Development Programme	1.003.849	1.085.048	7.478.567
UNHCR, United Nations High Commissioner for Refugees	555.209	600.119	4.136.248
UNICEF, United Nations Children's Fund	798.149	862.709	5.946.123
UNOPS, United Nations Office for Project Services	4.969.572	5.371.548	37.022.770
WFP, World Food Programme	1.079.500	1.166.818	8.042.156
UN Women	75.135	81.213	559.750
UNFPA, United Nations Population Fund	484.098	523.255	3.606.477
UNRWA, United Nations Relief and Works Agency	28.559	30.869	212.762
Forenede Nationer (UNDP, UNDEF mv.) i alt	13.387.820	14.470.728	99.737.806
Andre institutioner og private virksomheder			
FCDO, Foreign, Commonwealth & Development Office, UK	3.356.917	3.628.451	25.008.672
Irish Aid, Department of Foreign Affairs and Trade, Ireland	158.545	171.369	1.181.144
NORAD, The Norwegian Agency for Development Cooperation, Norway	549.120	593.537	4.090.884
SDC, Swiss Agency for Development and Cooperation, Switzerland	124.571	134.647	928.042
SIDA, Swedish International Development Cooperation Agency, Sweden	1.666.274	1.801.055	12.413.562
Embassy of Japan, Lebanon	188.648	203.907	1.405.405
French Ministry of Foreign Affairs, France	338.521	365.903	2.521.946
Permanent Mission of Denmark to the UN & other international organizations in Geneva	5.192	5.612	38.678
ACT, Action by Churches Together, Switzerland	94.066	101.675	700.782
BfW, Brot für die Welt, Germany	218.022	235.657	1.624.241
CA, Christian Aid, UK	4.530	4.897	33.752
CoS, Church of Sweden, Sweden	965.506	1.043.603	7.192.914
Diakonie Katastrophenhilfe, Germany	2.999.431	3.242.048	22.345.436
FinnChurchAid, Finland	4.971	5.373	37.034
Lutheran World Federation, LWF, Switzerland	13.942	15.069	103.864
Norwegian Church Aid, Norway	4.103.224	4.435.124	30.568.572
HEKS/EPER, Swiss Church Aid, Switzerland	1.379	1.490	10.270
Rural Action Community Based Organization, Uganda	919	993	6.847
Church of Uganda, ACT, Uganda	1.812	1.959	13.501
World Renew, ACT, Uganda	4.565	4.935	34.012
Finnish Evangelical Lutheran Mission, Finland	2.001	2.163	14.905
Diakonia Sweden, Sweden	4.695	5.075	34.977
Lutheran Development Services, ACT, Zimbabwe	919	993	6.847
MEDRA, Methodist Development and Relief Agency, Zimbabwe	8.712	9.417	64.907
ECLF, Ecumenical Church Leaders' Forum, Zimbabwe	906	979	6.750

SPECIFIKATION TIL NOTE1: Indtægter fra institutioner – fortsat

	EUR*	USD*	DKK
HIA, Hungarian Interchurch Aid, Hungary	26.400	28.536	196.680
ECMY-DASSC, Evangelical Church Mekane Yesus Development and Social Services Commission, Ethiopia	159.441	172.338	1.187.821
ZCC, ACT, Zimbabwe	940	1.016	7.000
Cordaid, Netherlands	175.855	190.080	1.310.101
Presbyterian Church, USA	18.929	20.460	141.017
Episcopal Relief and Development, USA	18.966	20.500	141.294
Trócaire, Ireland	4.905	5.302	36.545
ACTED, France	113.322	122.488	844.238
The BOMA project, USA	218.288	235.945	1.626.222
Norwegian Refugee Council, Norway	1.020.809	1.103.380	7.604.916
GRET, France	1.376	1.488	10.255
All We Can, Methodist Relief & Development, Denmark	180.574	195.180	1.345.253
iMMAP, France	381.893	412.783	2.845.062
APC, Association for Progressive Communications	4.543	4.911	33.845
IOCC, USA	23.740	25.661	176.862
Save the Children, Italia	974.943	1.053.803	7.263.217
Save the Children, Ukraine	771.685	834.104	5.748.968
Open Society Foundations, USA	50.933	55.052	379.442
The Trust Fund for Victims, Netherlands	212.881	230.100	1.585.937
Ruhr-Universität, Germany	4.183	4.522	31.165
WWM, World Without Mines, Switzerland	73.713	79.675	549.153
Rockefeller Philanthropy Advisors, USA	44.224	47.801	329.461
PATRIP Foundation, Germany	696.871	753.239	5.191.611
PAX, Netherlands	26.549	28.697	197.790
DAI, Development Alternatives Incorporated, UK	145.981	157.789	1.087.545
GAIN, The Global Alliance for Improved Nutrition, Switzerland	18.800	20.321	140.058
WRI, World Resources Institute, USA	-7.917	-8.557	-58.981
Muni University, RETI, Uganda	28.231	30.514	210.317
Carrot Aid, Denmark	8.585	9.280	63.959
Globalt Fokus, Denmark	37.999	41.072	283.085
CISU, Civil Society in Development, Denmark	-2.604	-2.815	-19.402
CISU, Civil Society in Development, Denmark, se note nedenfor	89.757	97.018	668.683
Danish Refugee Council, Denmark	10.071	10.885	75.025
Andre institutioner og private virksomheder	20.352.254	21.998.499	151.622.088
Indtægter fra institutioner i alt	109.512.816	118.371.043	815.858.612

* Omregnet fra DKK med en årlig gennemsnitskurs.

NOTE TIL CISU, CIVILSAMFUND I UDVIKLING

2023

Indsatstitel: Addressing the protection issue of HRDs focused on women and Dalits, in Karnali, Nepal, ADHIKAR II
CISU j.nr.: 21-3530-CSP-RI

Ubrugte tilskudsmidler ved årets begyndelse	-155.569,87
Udbetalte tilskud fra CISU i regnskabsåret	850.000,00
Tilskudsmidler i året i alt	694.430,13
Overført til partnere i regnskabsåret	368.145,00
Forbrugt i Danmark i regnskabsåret	256.792,78
Forbrug i året i alt	624.937,78
Overført til dansk administration (7%)	43.745,65
Forbrug i året i alt	668.683,43
Tilskudsmidler minus forbrug i året *	25.746,70
Optjente renteindtægter i året	0,00
Ubrugte midler ved regnskabsårets afslutning	25.746,70

* Underforbruget på kr. 25.746,70 henstår til betaling af revision, som udgiftsføres i 2024.

**FOLKEKIRKENS
NØDHJÆLP**
actalliance

Meldahlsgade 3, 3 & 4 sal
1613 København V

Telefon 3315 2800
mail@dca.dk
www.nødhjælp.dk